

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XV nr. 708

vineri 17 mai 1963

8 pagini 25 bani

Drumul elevului spre viitoarea profesie

O anchetă desfășurată simultan în rândurile viitorilor absolvenți ai unor școli medii din Brașov, Săcele și Hunedoara ne-a permis să desprindem, pe marginea unor date statistice, câteva concluzii interesante cu privire la rezultatele muncii în domeniul orientării profesionale a elevilor.

La Brașov și Săcele mulți dintre elevii care vor termina curînd clasa a XI-a și-au exprimat dorința de a urma cursurile institutelor politehnice, ale institutelor agronomice, ale secțiilor pentru predarea disciplinelor realist-practice de la institutele pedagogice sau ale facultăților de fizică și matematică din universități. Preferințele altor elevi se îndreaptă spre institutele medico-farmaceutice sau economice, ca și spre facultățile de științe umanistice. Numeroși elevi își propun să se înscrie în școlile tehnice din Brașov care pregătesc operatori de tratamente termice, tehnicieni electromecanici, tehnicieni proiectanți etc.

La Școala medie din Hunedoara sînt mulți cei care doresc să urmeze facultăți de metalurgie și școli tehnice de specialitate pentru care și-au format o pregătire în cadrul practicii efectuate în producție, precum și cei care doresc să urmeze facultățile realist-practice ale institutelor pedagogice, urmînd în ordine cu procente mai reduse cei care și-au exprimat dorința să urmeze institutele agronomice, medicina, facultățile umanistice și economice etc. Nici unul dintre elevii acestei școli nu mai stă în cumpănă, toți s-au hotărît încă de pe acum asupra drumului pe care doresc să-l urmeze în viață.

Prima constatare pe care ne-o permit datele anchetei este aceea că în anul școlar care se încheie conținutul muncii de orientare profesională a elevilor s-a situat pe o treaptă mai înaltă față de trecut. Într-adevăr, răspunsurile elevilor arată că, ținînd seama și de inclinațiile lor, de domeniul de activitate spre care se simt atrași, ei și-au ales în același timp profesiunea în raport cu cerințele dezvoltării economice și culturale-sociale a țării în perioada desăvîrșirii construcției socialiste. Aceasta constituie, de bună seamă, un rezultat al muncii educative desfășurate de profesori, de diriginți în strînsă legătură cu organizațiile U.T.M. și cu părinții. În deosebi la Hunedoara s-au organizat numeroase acțiuni care au avut ca urmare orientarea masivă a elevilor către sectoarele cheie ale economiei noastre socialiste, către munca direct productivă. Colectivul didactic al școlii hunedorene a organizat, chiar în secțiile combinatului siderurgic din localitate, întâlniri ale elevilor cu Eroul Muncii Socialiste Ștefan Tripsa, cu fruntași în întrecerea

socialistă, cu inovatori, i-a invitat pe aceștia la școală pentru a sta de vorbă cu elevii la orele de dirigenție sau în adunări speciale pentru a-i sfătui în alegerea viitoarelor profesii. Toate acestea s-au imbinat cu stăruința de a face cunoscute în adîncime elevilor la lecții și în activitatea extrașcolară perspectivele planului de șase ani. Într-un mod deosebit de rodnic au folosit cadrele școlii medii din Hunedoara, în scopul bunei orientări profesionale a elevilor lor, influența educativă a orelor de practică în producție. Exemplul dragostei de muncă, al ținutei etice a muncitorilor, dintre care unii sînt chiar părinți sau frați ai elevilor, i-a făcut pe mulți dintre ei să înțeleagă mai adînc frumusețea și însemnătatea muncii în domeniul industriei grele, să dorească a lucra în acest sector.

Și la Brașov și Săcele s-au organizat acțiuni interesante pe linia orientării profesionale a elevilor — întâlniri cu fruntași în producție din diferite sectoare economice, discuții în orele de dirigenție etc. Totuși, la Săcele nu s-a realizat încă tot ce se putea și trebuia realizat în această privință. O dovedește faptul că unii elevi din clasa a XI-a „A” de la această școală — e drept, puțini la număr — stau încă neholăriți, neștiînd pe ce drum să apuce. Așa cum ne-a explicat dirigențele, elevii respectivi nu se numără printre cei mai buni. Aceasta nu este însă o scuză, ci poate însăși cauza pentru care elevii respectivi n-au reușit pînă acum să stabilească încotro se vor îndrepta în viitor. Socotim că pedagogii din Săcele ar trebui să-și intensifice acum eforturile pentru sprijinirea elevilor respectivi, să desfășoare totodată în rîndurile lor o temeinică muncă educativă, pentru a-i ajuta să pornească pe un drum potrivit în viață.

Au mai rămas numai cîteva săptămîni pînă la absolvirea examenului de maturitate de către promoția anului 1963, dar în timpul acesta se mai pot face multe pe linia orientării profesionale a viitorilor absolvenți. Nu este nevoie și nici nu este indicat să se organizeze pentru această acțiune numeroase. Este necesar să fie valorificate însă pe deplin roadele muncii instructiv-educative din timpul anului școlar, să se strîngă legăturile cu organizațiile U.T.M. și cu părinții. Preocuparea stăruitoare a școlii, a profesorilor pentru a asigura ca fiecare absolvent să păsească în viață pe calea cea mai potrivită va fi larg răsplătită peste cîteva ani, cînd vor primi vești despre succesele în producție ale celor care pînă în vara aceasta le-au fost elevi.

AL. CIUCA

Lucrări frontale de chimie în laboratorul Școlii medii din Buluși

Preocupări actuale

În această ultimă etapă a anului școlar, Secția de învățămînt a raionului Rîmnicul Vilcea și-a intensificat munca, îndrumînd îndeaproape toate școlile din cuprinsul raionului în vederea obținerii unor rezultate cît mai bune în pregătirea elevilor. Astfel, secția a organizat recent o ședință de lucru cu directorii de școli, în care s-au dat indicații concrete cu privire la recapitularea finală a materiei pe obiecte de studiu.

Cu sprijinul organizațiilor de partid, școlile desfășoară și ele, în această perioadă, o activitate rodnică. De pildă, la Școala medie „Vasile Roaită” a avut loc de curînd o ședință a consiliului pedagogic în care s-au discutat sarcinile legate de buna organizare și desfășurare a recapitulării, dîndu-se indicații concrete cu privire la stabilirea celor mai potrivite teme pentru lecțiile recapitulative.

De asemenea, cadrele didactice de la Școala medie „Nicolae Bălcescu” acordă o atenție deosebită sarcinilor legate de încheierea în bune condiții a anului școlar. Cu multă grijă se preocupă conducerea acestei școli și colectivul ei didactic de buna pregătire a elevilor clasei a XI-a în vederea examenului de maturitate. O muncă rodnică se desfășoară în aceste săptămîni și la școlile de 8 ani din Olănești-Sat, Gura Văii, Mihăești etc.

Probleme ale predării limbii romîne în discuția cadrelor didactice

De curînd Secția de învățămînt a regiunii București a organizat o consfătuire în care au fost dezbătute problemele predării limbii și literaturii romîne în școlile de cultură generală din regiune.

Referatul prezentat de către secția de învățămînt a regiunii a fost alcătuit pe baza unui studiu care a urmărit să cunoască progresele realizate în predarea acestor discipline, să desprindă cauzele lipsurilor existente încă în cunoștințele unor elevi și căile lichidării lor. Studiul a arătat că majoritatea elevilor din regiunea București și-au însușit cunoștințele de gramatică și ortografie prevăzute în programele școlare. Demne de remarcă sînt rezultatele înregistrate la elevii din clasele I—IV. Diferite greșeli de gramatică și ortografie caracteristice acestor clase în anii precedenți — cum ar fi utilizarea în chip nepotrivit a liniutei de unire, omiterea și substituirea literelor din cuvinte, ortografierea greșită a pluralului substantivelor, scrierea incorectă a grupurilor „ge”, „gi”, „ghe”, „ghi”, au fost înlăturate. Îndeosebi s-au realizat progrese pe această linie la Școala nr. 1 din Călărași, la școala din comuna Furculești, raionul Videle etc. Rezultate îmbucurătoare s-au obținut și în îmbunătățirea pregătirii elevilor din clasele V—VII ale Școlii de 8 ani nr. 1 din Călărași, ale școlii din comuna Tărtășești, raionul Răcari etc.

Relevînd aceste rezultate pozitive, lucrările consfătuirii s-au oprit și asupra deficiențelor care mai persistă încă în pregătirea elevilor. S-a arătat astfel că, deși în clasa I elevii își formează în general, un scris îngrijit, caligrafic și corect, în clasele a II-a și a III-a se constată o scădere a calității scrisului lor. Un fenomen similar a fost observat și la elevii mai mari, care scriu mai corect și mai îngrijit în clasa a V-a decît în clasele a VI-a și a VII-a. Fenomenul a fost pus în legătură cu faptul că, în timp ce în clasele

I și a V-a se acordă mai multă atenție exercițiilor practice de scriere, în clasele următoare aceste exerciții sînt neglijate.

Lucrările de control date elevilor din clasele V—VII au arătat că aceștia și-au însușit la un nivel satisfăcător cunoștințele primite în cadrul orelor de lectură literară. Și în această privință consfătuirea a scos însă la iveală o serie de lipșuri. Bunăoară, unii elevi de la Școala de 8 ani din comuna Cervenia, raionul Zimnicea, nu cunoșteau semnificația schiței „Arendașul român”. Elevii clasei a VI-a de la Școala de 8 ani din comuna Bolintin, raionul Titu, în loc să analizeze povestirea „Sobietchi și românii” și „Scrisoarea III” s-au mărginit doar la povestirea conținutului lor. S-au constatat deficiențe și în limbajul folosit de elevi.

În consfătuire a fost analizată și situația predării literaturii în clasele VIII—XI, arătîndu-se că, în general, au fost obținute rezultate pozitive. Majoritatea elevilor și-au însușit cunoștințele de bază privind structura operelor literare și mijloacele de realizare artistică a acestora, cunosc problemele esențiale ale istoriei literaturii romîne.

S-a arătat însă că unii dintre elevii Școlii medii din Urziceni nu cunosc, îndeajuns activitatea unor scriitori din istoria literaturii noastre, că o serie de elevi ai Școlii medii din Răcari nu sînt suficienți de bine lămurii asupra limitelor ideologice ale unor scriitori etc. A fost relevată necesitatea ca în cadrul predării lecțiilor de istoria literaturii profesorii să insiste mai mult asupra clarificării problemelor.

Organizată acum, în preajma încheierii anului școlar, consfătuirea profesorilor de limba romînă din regiunea București a avut calitatea de a indica direcțiile în care este necesar să fie concentrate eforturile cadrelor didactice în vederea îmbunătățirii continue a pregătirii elevilor la limba și literatura romînă.

M. NICOLAESCU

ÎNDRUMĂRI

privind organizarea și desfășurarea practicii continue în școlile de cultură generală și pedagogice

Practica continuă, alături de lecții, de lucrările de laborator, de instruirea practică, de vizitele în producție, de activitatea în cercurile tehnice etc. constituie un mijloc important prin care se realizează îmbinarea cunoștințelor teoretice cu cele practice, consolidarea priceperilor și deprinderilor de muncă însușite în decursul anului școlar, contribuind în același timp la lărgirea orizontului elevilor și la educarea lor în spirit comunist.

În anii trecuți, elevii școlilor de cultură generală și pedagogice au obținut, sub îndrumarea cadrelor didactice, rezultate bune în cadrul practicii continue. Elevii claselor I-IV și-au îmbogățit cunoștințele în domeniul științelor naturii, au cunoscut împrejurimile orașelor și comunelor în care locuiesc, precum și realizările obținute de oamenii muncii sub conducerea înțeleaptă a partidului nostru. Elevii din clasele V-VI și în special cei din clasele VIII, IX și X au luat parte, într-o formă organizată, la producția de bunuri materiale. Cu acest prilej ei au aplicat în practică cele studiate în timpul anului, și-au lărgit orizontul cu noi cunoștințe.

Ținând seama de influența instructiv-educativă pe care o are practica continuă asupra elevilor, cadrele didactice, conducerea școlilor și secțiile de învățământ trebuie să ia din timp toate măsurile pentru ca activitățile practice din luna iunie să se desfășoare în bune condiții.

La școlile de 8 ani din orașe și centre industriale

Practica continuă la clasele I-IV, care se va desfășura în perioada 1-5 iunie, va consta în activități recreative, potrivite vârstei elevilor din aceste clase. Astfel, elevii claselor I și II, sub conducerea învățătorilor, vor face vizite la monumentele istorice, culturale și monumentele naturii din localitate. De asemenea, se vor organiza excursii în parcuri, pe câmp, la pădure și în împrejurimile localității. Pentru ca aceste activități să fie atractive și educative, învățătorii le vor povesti copiilor, pe scurt, istoricul monumentelor vizitate și îi vor antrena la îngrijirea lor, în semn de respect față de acestea. Elevii vor fi antrenați, de asemenea, la cultivarea plantelor medicinale, cu grija însă ca aceste activități să nu fie oboseitoare sau dăunătoare sănătății copiilor.

Elevii claselor III și IV vor efectua zilnic, sub conducerea învățătorilor, lucrări privind îngrijirea monumentelor. De asemenea, ei vor îngriji parcurile și pomii, (văruierea, săparea în jurul tulpinei, distrugerea dăunătorilor etc.), se vor ocupa de îngrijirea curții școlii și de înfrumusețarea ei cu straturi de flori; de completarea colecțiilor școlare de științe naturale și îngrijirea colțului naturii vii; vor face excursii în împrejurimile localității, vor culege plante medicinale, vor efectua lucrări agricole ușoare pe terenul experimental al școlii etc.

Activitățile practice din această perioadă la clasele I-IV se vor desfășura zilnic timp de 2-3 ore și vor alterna cu cintece și jocuri recreative.

La clasele V-VI, practica continuă se va organiza în perioada 11-22 iunie și va avea o durată de 3 ore zilnic. În cadrul acestei practici elevii vor termina anumite lucrări rămase din timpul anului școlar, vor confecționa diferite aparate simple de laborator, vor participa la repararea sculelor, a materialului didactic (hărți, planșe), a cărților din bibliotecă etc. Tot în această perioadă se vor organiza vizite la diferite întreprinderi, convorbiri cu muncitorii frunțași și inginerii asupra unor profesii și a perspectivelor de dezvoltare ale acestora, asupra aptitudinilor ne-

cesare pentru exercitarea unei profesii, vor viziona filme și diafilme pe teme tehnice etc. care vor contribui la o mai justă orientare a lor în alegerea viitoarei profesii. De asemenea, se vor termina și selecționa obiectele pentru expoziția de sfârșit de an.

Ținând seama de faptul că sălile de lucru nu pot cuprinde zilnic toate clasele, conducerea școlilor vor întocmi un plan de desfășurare a practicii continue, programând zilnic, prin rotație, anumite clase care să lucreze în sălile de lucru, în timp ce celelalte clase vor participa la alte activități (repararea materialului grafic și a cărților, colectarea hirtiei, vizitarea unor întreprinderi, întâlniri cu muncitorii și inginerii din fabrici și uzine, proiectile de filme și diafilme pe teme tehnice organizate în școală etc.).

La școlile de 8 ani de la sate

Practica continuă la clasele I-IV din școlile de la sate se va organiza la fel ca la școlile de 8 ani din orașe și centre industriale.

Cu elevii claselor V-VI practica continuă se va desfășura în perioada 11-22 iunie și va avea o durată de 5 ore zilnic. Școlile care au organizat cu anumite clase practica continuă la începutul anului școlar sau în timpul anului școlar vor încheia cursurile la data de 22 iunie.

Practica continuă la școlile de la sate se va organiza în G.A.S., G.A.C și pe terenul experimental al școlii, sub conducerea profesorilor care au predat agricultura, științele naturale, sau a celorlalți profesori din școală.

Pentru buna organizare și desfășurare a activităților practice continue, conducerea școlilor vor lua din timp legătura cu conducerea G.A.S. și G.A.C. în vederea stabilirii planului de muncă.

În timpul practicii elevii vor participa la muncile agricole specifice regiunii și sezonului în care se desfășoară această activitate, ținând seama și de programa școlară a clasei respective.

Pentru a-i antrena pe elevi la activitățile practice și a-i stimula pe cei care se evidențiază în muncă, la panoul școlii se vor așeza rezultatele obținute de fiecare clasă, precum și numele elevilor evidențiați.

Organizarea activităților practice de două săptămâni în școlile medii

Clasele a VIII-a ale școlilor medii în care a avut loc studiul mașinilor cu aplicații practice vor desfășura practica continuă în perioada 11-22 iunie, în sălile de lucru din școală sau în atelierul școlilor de meserii, sub conducerea profesorilor maștri, câte 3 ore zilnic. În cadrul lucrărilor practice elevii vor executa obiecte la care se aplică operațiile de lăcătușărie învățate în timpul anului școlar, confecționând materiale didactice, ca de exemplu: stativ pentru eprubete (din lemn sau metal); stativ pentru uscat eprubete; stativ pentru pânzi de filtrare (din lemn sau metal); stativ pentru pipete, biurete; cutii pentru colecții (minerale, fosile etc.); instrumente pentru tablă (raportor, echer 45°, echer 30°, metru, teu, compas); sonometru (cu 3 coarde din care una reglabilă); clește pentru eprubete (din metal sau lemn); capacități din tablă; figuri geometrice, din materiale diferite, pentru determinarea centrului de greutate; corpi geometrice din tablă sau sîrmă; corpi geometrice de revoluție; pantograf; cilindri pentru determinarea căldurii specifice; buclă pentru demonstrarea forței centrifuge; cilindru cu deschideri laterale (pentru hidrostică); inel și bilă (pentru demonstrarea dilatației corpurilor solide).

În școlile medii unde există mai multe clase a VIII-a și sălile de lucru nu pot cuprinde zilnic toate clasele, se va elabora un program special de cuprindere a elevilor la activitățile practice. Programul va prevedea cuprinderea prin rotație a elevilor în sălile de lucru și lucrările ce se vor da zilnic claselor necuprinse la practică. Aceste clase vor fi antrenate la lucrări de reparare și confecționare a materialului didactic sub conducerea profesorilor de specialitate.

Se recomandă să se efectueze cu elevii necuprinși la practică următoarele: confecționarea de planșe pentru științe naturale, fizică, chimie, geografie, matematică etc.; repararea cărților din bibliotecă; vizite la întreprinderi industriale și agricole, muzee, expoziții; vizionări de filme, diafilme și diapozitive legate de conținutul lecțiilor din timpul anului școlar etc.

Elevii claselor a VIII-a din școlile medii de la sate vor desfășura aceste activități la S.M.T. G.A.S. și G.A.C., participând efectiv, sub conducerea profesorilor de științe naturale, la muncile agricole corespunzătoare sezonului.

Practica în producție cu elevii claselor IX-X se va organiza în perioada 11-22 iunie.

Elevii de la școlile medii din orașe și centre industriale vor desfășura activitățile practice continue în întreprinderi industriale și pe șantiere de construcții, iar cei de la școlile medii din mediul rural vor desfășura aceste activități în cadrul S.M.T., la centrele mecanice, la G.A.S. și G.A.C. Durata practicii va fi de 4 ore zilnic.

Pentru buna desfășurare a practicii în producție, secțiile de învățământ regionale, raionale și orașenești vor alcătui un plan concret de desfășurare a practicii în producție a elevilor din școlile medii, având grijă ca toate școlile să aibă asigurate locurile de muncă necesare fără să aglomereze întreprinderile.

Secțiile de învățământ raionale și orașenești și conducerea școlilor vor avea în vedere ca elevii claselor IX-X să efectueze practica continuă la aceleași specialități ca și în timpul anului școlar. În cazuri cu totul excepționale, când nu vor fi cuprinși toți elevii în cadrul acestor specialități, secțiile de învățământ pot aproba organizarea practicii continue și la alte specialități.

La școlile medii cu instruire practică în producție

Clasele VIII-X ale școlilor medii cu instruire în producție vor desfășura practica continuă în perioada 11-22 iunie astfel:

Elevii din clasele a VIII-a își vor desfășura activitățile practice în școală și vor face în această perioadă 2-3 vizite la întreprinderile unde vor lucra începând din clasa a IX-a. Cu prilejul vizitelor se va pune accentul pe lămurirea unor probleme predate în cadrul tehnologiei materialelor și lăcătușăriei, precum și pe modul de aplicare în producție a unor legi și principii studiate la obiectele de cultură generală. Li se va vorbi totodată elevilor despre profilul întreprinderii, despre ramura din care face parte și despre locul ce-l ocupă în cadrul economiei naționale, li se vor prezenta secțiile de bază și auxiliare, li se vor da lămuriri despre modul de organizare a procesului de producție etc.

Cu clasele IX-X practica se va organiza, de comun acord cu întreprinderile, zilnic câte 4 ore în secțiile și în meseriile unde au lucrat elevii în timpul anului. În cazul când în aceeași secție și în aceeași meserie trebuie să lucreze mai multe clase, pentru a nu se aglomera întreprinderea aceste clase vor fi programate în 2-3 schimburi, reducându-se în acest caz practica la

3 ore. Elevii școlilor medii care fac practică în agricultură vor face zilnic câte 5 ore de practică continuă.

Ținând seama de faptul că elevii claselor IX-X au lucrat în timpul anului școlar efectiv o zi pe săptămână în producție și cunosc deci specificul muncii și pe muncitorii, în perioada acestor două săptămâni ei vor fi antrenați să contribuie la activități legate de producție, alături de muncitorii.

Conducerea școlilor, de comun acord cu conducerea întreprinderilor, vor organiza în această perioadă probe practice cu elevii, în scopul cunoașterii nivelului de pregătire practică și tehnologică a acestora. Probele practice vor fi stabilite împreună cu conducerea secțiilor unde lucrează elevii și vor fi apreciate de profesorul-maistru și conducerea secției unde a avut loc proba. Conținutul probelor practice va fi stabilit de profesorul maistru împreună cu inginerii, maistrii și muncitorii care au supravegheat și îndrumat practica elevilor în timpul anului școlar. În cadrul lor se va urmări calitatea deprinderilor practice însușite, nivelul de pregătire tehnologică, calitatea lucrării. Situația probelor practice date de elevi, inclusiv notele acordate acestora, va fi păstrată la arhiva școlii, constituind un document de studiu.

La sfârșitul celor două săptămâni de activități practice, conducerea școlilor și cadrele didactice vor organiza o încheiere festivă a acestor activități în întreprindere. Cu acest prilej se vor aduce mulțumiri muncitorilor, inginerilor și maistrilor care au sprijinit procesul pregătirii practice a elevilor. Totodată, conducerea școlilor vor întocmi, împreună cu comisia metodică de activități practice, o informare privind modul cum s-au desfășurat activitățile practice continue, pe care o vor înainta Ministerului Învățământului — Serviciul instruirii practice și materialului didactic — pînă la 1 iulie.

La școlile pedagogice de învățători și educatoare

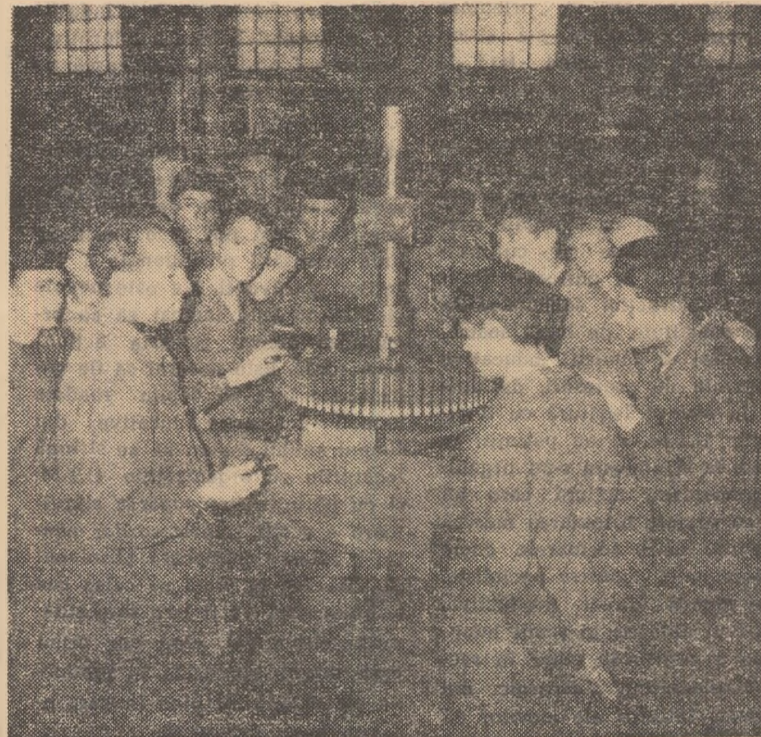
La școlile pedagogice de învățători și educatoare, practica continuă se va organiza în perioada 11-22 iunie în câte 4 ore zilnic. Școlile pedagogice de învățători vor programa activități practice în agricultură (la G.A.S., G.A.C., și pe terenul agricol experimental). Școlile

pedagogice de educatoare vor organiza activitățile practice în școală. Elevele vor fi antrenate în această perioadă să confecționeze material didactic necesar grădinițelor de copii și obiecte de lucru de mînă. Astfel, ele vor executa, sub conducerea cadrelor didactice, următoarele lucrări: material didactic pentru jocurile didactice, pentru povestiri și pentru lecturi după imagini, potrivit prevederilor programei grădiniței de copii; colecții de materiale și modele pentru aplicații și confecții potrivit programelor. Este indicat ca aceste colecții lucrate de eleve să fie păstrate în școală, urmînd ca la absolvirea școlii fiecare elevă să primească materialul didactic confecționat de ea, pe care să-l ducă în grădinița unde va fi repartizată.

★

Pentru ca activitatea practică de două săptămâni să-și atingă pe deplin scopul este necesar ca directorii școlilor să acorde o mare atenție organizării lor și în special practicii direct în producție. În acest scop se vor stabili din timp întreprinderile unde se vor organiza activitățile practice, locurile de muncă și lucrările pe care le vor executa elevii. Înainte de începerea practicii efective, elevii vor fi instruiți, la locul de practică, asupra specificului muncii, asupra mașinilor și uneltelor cu care vor lucra și li se vor da instrucțiunile necesare cu privire la protecția muncii și tehnica securității muncii. În vederea desfășurării în bune condiții a activităților practice, conducerea școlilor de cultură generală și pedagogice vor alcătui un plan de măsuri care să prevadă repartitia locurilor de practică pe grupe de elevi, conținutul muncii în producție și cadrele didactice care vor conduce și îndruma aceste activități și vor răspunde de desfășurarea lor. Planul de măsuri va fi dezbătut și aprobat de consiliul pedagogic și va fi adus din timp la cunoștința elevilor și părinților.

Secțiile de învățământ regionale, raionale și orașenești vor urmări modul cum au organizat școlile de cultură generală activitățile practice de două săptămâni și vor îndruma în perioada desfășurării lor cadrele didactice. Totodată, vor urmări ca școlile să nu organizeze în această perioadă excursii în alte localități. Excursiile se vor face numai la întreprinderile din localitatea respectivă.

Elevii Școlii medii „I. L. Caragiale” din București în timpul practicii la Atelierele centrale I.T.B.

Studiul individual al elevilor

Ultima etapă a anului școlar, perioada lucrărilor scrise, a recapitulărilor finale, a examenelor, solicită în cea mai mare măsură munca independentă a elevilor, studiul individual. De aceea socotim potrivit să ridicăm câteva din problemele privitoare la această activitate.

Organizare și îndrumare

Școala este chemată să le formeze elevilor o atitudine activă, creatoare în procesul învățării, așa încât ei să nu se mulțumească numai să preia concluziile științei ca atare, ci să analizeze fenomenele, să pătrundă în esența lor să poată minui independent, creator cunoștințele însușite în vederea rezolvării unor probleme teoretice și practice. În fața profesorilor stă sarcina dezvoltării activității intelectuale a elevilor, a dezvoltării gândirii lor și a priceperii lor de a înainta singuri spre cunoașterea fenomenelor, deoarece altfel se ajunge inevitabil la mediocritate și formalism.

Experiența personală, experiența școlilor în care muncim ne-a arătat că dezvoltarea deprinderii elevilor de a studia este un proces complex, care nu poate fi rezolvat prin măsuri izolate, ci presupune un sistem de măsuri privind munca profesorilor și a dirigintilor în clasă și în cercurile științifice, munca direcției școlii, a consiliului pedagogic și a comisiilor metodice, a organizației de tineret și a familiei. Toate aceste măsuri trebuie unificate într-un sistem, a cărui influență concentrată grăbește procesul ridicării calității învățămîntului.

Măsurile pe care le vom lua sînt menite să prevină și să înlăture unele fenomene negative care se mai întîlnesc în pregătirea elevilor: reproducerea mecanică a lecțiilor, expunerea confuză a cunoștințelor, folosirea greșită a noțiunilor de bază, slaba dezvoltare a capacității de a sintetiza și sistematiza, a posibilității de a selecta esențialul, nepriceperea de a folosi cunoștințele în condiții noi, în practică. Fără a căuta vinovații de circumstanță, trebuie să recunoaștem că multe din cauzele acestor lipsuri se află în activitatea cadrelor didactice. Într-adevăr, unii învățători și profesori, preocupați numai de parcurgerea materialului, caută o metodă de predare „cît mai economică”, mai „sigură”. Aceasta îi face să explice ei înșiși tot ce este prevăzut în programă, să dea singuri toate exemplele, să formuleze personal toate concluziile, elevilor nerămîindu-le decît să reproducă cele spuse de dînsii. Dar în asemenea situații se formează la elevi cel mult capacitatea de a memora cunoștințele. Este firesc deci ca, la primul „de ce?” care apare în întrebările învățătorului sau profesorului, totul să se năruie ca un castel clădit pe nisip. Putem înlătura acest mare neajuns al predării, numai dacă ne străduim să contribuim la dezvoltarea gândirii independente a elevilor, a interesului lor pentru cunoștințe, a spiritului lor de muncă creatoare. Independența gândirii elevilor se manifestă, în primul rînd, în capacitatea lor de a se orienta într-o situație nouă, de a sesiza problemele și de a găsi căile justo pentru rezolvarea lor.

Cum stimulăm interesul elevilor pentru studiu? Procedeele la care putem recurge în acest scop sînt foarte variate. Începerea lecției noi prin explicarea importanței ei pentru viața practică, abordarea temei sub formă de problemă — „Ce ar fi dacă...?”, „De ce fenomenul x se întîmplă așa și nu altfel?” etc. — apelul permanent la cunoștințele anterioare ale elevilor, solicitarea acestora de a da exemple proprii — iată câteva din procedeele folosite de profesorii fruntași. Ele nu numai că trezesc interesul elevilor pentru studiu, dar le dezvoltă și gândirea independentă, contribuind direct la însușirea temeinică a cunoștințelor, la ridicarea calității învățămîntului. Ele nu se aplică numai la comunicarea noilor cunoștințe, ci și la fixarea lor, la verificare, ca și — în largă măsură — în lecțiile de recapitulare, a căror bună organizare preocupă deosebi cadrele didactice în această perioadă.

Dar formarea și dezvoltarea capacității de muncă independentă a elevilor, premiză a însușirii temeinice a cunoștințelor, nu se realizează numai în predare. Ea cuprinde o întreagă varietate de aspecte, printre care un loc important

îl ocupă îndrumarea elevilor asupra modului cum să ia notițe, cum să folosească manualul, cum să facă sinteze, sistematizări și generalizări etc.

Notițele elevilor reprezintă prima formă de prelucrare independentă a cunoștințelor predate de către profesori. Se observă însă că majoritatea elevilor au tendința de a nota cuvînt cu cuvînt ceea ce spune profesorul. Unii o fac pentru că nu știu cum să procedeze, alții pentru că profesorii lor practică încă sistemul dăunător al dictatului, iar alții pentru că li se cere să răspundă numai „așa cum s-a spus la explicații”.

La Școala medie nr. 1 din Craiova, comisia metodică de limba română și-a înscris în planul de muncă, printre alte probleme, și problema orientării elevilor asupra felului cum să-și ia notițe. După discuțiile purtate în ședința comisiei metodice profesorii i-au îndrumat pe elevi să ia notițe folosind fraze proprii, să noteze numai esențialul, să utilizeze titluri și subtitluri, schema, numerotarea, să-și completeze notițele acasă folosindu-se și de manual. Rezultatul a fost că „Leviile claselor în care s-au dat astfel de îndrumări au înregistrat reale progrese în însușirea cunoștințelor.

Strîns legată de problema notițelor este formarea deprinderii elevilor de a munci în mod independent cu manualul. Menționăm numai cîteva din metodele și procedeele utilizate cu succes în această privință la școlile medii nr. 1 și nr. 2 din Craiova. Una din ele a fost aceea de a cere elevilor să citească un paragraf sau un capitol și de a extrage apoi esențialul. De unde la început aceasta se făcea cu multe greșeli și confuzii, treptat s-au obținut rezultate foarte bune. S-a trecut apoi la o formă mai complexă: s-a citit un text și s-au pus întrebări la care textul nu dă răspuns direct, elevii trebuind să-l deducă din materialul citit. Progresiv s-au folosit și alte forme: s-a citit din manual despre două evenimente sau fenomene și li s-a cerut elevilor să le compare între ele, să arate faptele care confirmă o anumită concluzie, să demonstreze o anumită teză folosind materialul din manual, să explice un fapt, o afirmație sau o concluzie pe baza ilustrațiilor din manual. Folosindu-se aceste procedee timp de un an, la istoric, cu o clasă a VI-a de la Școala medie nr. 2 din Craiova, s-a obținut ridicarea notelor cu 1-2 puncte la fiecare elev. În felul acesta s-a dezvoltat capacitatea elevilor de a observa, de a sistematiza, de a sesiza esențialul, de a generaliza și abstractiza.

La reproducerea mecanică a cunoștințelor sau la expunerea confuză a acestora se ajunge și pentru că unii elevi nu cunosc conținutul unor noțiuni de bază la fiecare din obiectele planului de învățămînt. Un sondaj făcut în clasele a VII-a și a XI-a ale cîtorva școli din Craiova a arătat că sînt elevi care nu cunosc conținutul corect al unor noțiuni esențiale de istorie, matematică și fizică. Cele mai frecvente greșeli au fost reducerea conținutului noțiunilor la o singură notă esențială, adăugarea de însușiri neesențiale sau variabile, definirea numai prin genul proxim sau numai prin diferența specifică etc. Toate aceste lipsuri sînt legate și ele de munca profesorilor în clasă. Într-adevăr, adesea definițiile nu sînt explicate și se cere elevilor numai să învețe „ca în carte”. În transmiterea noțiunilor noi nu se acordă totdeauna atenție însușirilor diferențiale față de cele de asemănare, și, chiar în explicația profesorului, însușirile esențiale nu sînt uneori suficiente subliniate, fiind puse pe același plan cu cele neesențiale. Pe de altă parte, dacă vom examina planurile trimestriale ale unor profesori, de exemplu, vom constata că se subapreciază sistematizările și sintezele de la sfîrșitul temelor sau capitolelor. De asemenea, orele de pregătire pentru teză se reduc nu o dată la simpla repetare a unor lecții. Greșeli serioase în acest sens se întîlnesc și acum, în perioada recapitulărilor fi-

nale, cînd adesea se reiau mecanic unele teme, în ordinea parcurgerii lor în timpul anului. Cum și unde să-și însușească elevii capacitatea de a sistematiza, de a sintetiza, de a generaliza și abstractiza dacă nu în clasă, sub direcția îndrumare a profesorului? Dacă acest lucru nu se realizează, e limpede că studiul lor individual va fi lipsit de metodă, învățarea reducîndu-se la o memorare mecanică.

Preocupările privind dezvoltarea capacității de studiu a elevilor trebuie să fie permanente și în atenția directorului, a consiliului pedagogic, a comisiilor metodice. Școlile medii nr. 1 și nr. 2 din Craiova au dat o atenție deosebită acestei probleme în anul școlar curent. În consiliile pedagogice și la comisiile metodice din aceste școli s-au dezbătut teme ca: „Sarcinile colectivului didactic în formarea stilului de muncă intelectuală al elevilor”, „Metodica formării stilului de muncă al elevilor la dăruirea obiectelor”, „Contribuția dirigintului la formarea stilului de muncă al elevilor”, „Cum îi învățăm pe elevi să muncească independent cu manualul”, „Metode de formare a capacității de muncă independentă a elevilor” etc. Ridicarea substanțială a calității învățămîntului, a numărului de note bune și foarte bune este o umare directă a acestor preocupări ale consiliilor pedagogice și comisiilor metodice. Organele colective ale școlilor respective au îndrumat și pe dirigintii să discute cu elevii, în funcție de condițiile concrete ale fiecărei clase, temele menite să dezvolte interesul lor față de studiu, ca, de pildă, „Dragoste, pasiune și perseverență în muncă”, „Semnificația luptei pentru calitate în socialism” etc. La rîndul lor, adunările tematice ale utemiștilor, adunări în care s-au discutat teme ca „Semnificația socială a învățămîntului”, „Răspunderea în societatea socialistă” și altele, au influențat pozitiv munca elevilor de ridicare a calității pregătirii lor, i-au determinat să acorde o atenție sporită studiului individual.

În cadrul sistemului de măsuri și acțiuni menite să ducă la mai bună îndrumare a muncii individuale a elevilor o atenție sporită trebuie acordată orientării părinților. Știm, de exemplu, cît de mare însemnătate are organizarea unui regim rațional de învățătură și odihnă. Respectarea pauzelor după o oră de muncă, odihna prin exerciții fizice și jocuri de mișcare în aer liber — așa numita odihnă activă — condițiile igienice ale locului de muncă — sînt corințe de a căror respectare zilnică, pînă la transformarea lor în deprinderi, putem fi siguri numai dacă ne asigurăm ajutorul familiei. Pentru aceasta, însă, familia trebuie să cunoască importanța lor, să fie îndrumată de școală asupra felului cum să le respecte. Știm cît de înrădăcinată sînt la o serie de elevi unele deprinderi greșite ca efectuarea temelor înainte de a învăța lecțiile, învățarea mai întîi a lecțiilor mai ușoare etc. Toate acestea pot fi, de asemenea, înlăturate cu ajutorul familiei dacă părinții sînt bine îndrumați de școală.

În sfîrșit, vrem să menționăm că la intensificarea preocupării cadrelor didactice, a școlilor pentru organizarea și îndrumarea studiului individual al elevilor ar contribui mult orientarea pentru elaborarea unor lucrări care să trateze procesul de învățămînt nu numai ca teorie a procesului de transmitere a cunoștințelor, ci și ca mijloc de a pune în mîna elevilor instrumentul cunoașterii individuale, al muncii individuale, care să arate, pe baze științifice, cele mai indicate căi de dezvoltare a activității intelectuale de sine stătătoare a elevilor.

NIC. A. ANDREI
directorul Școlii medii nr. 1
ION DUMITRESCU
Profesor la Școala medie nr. 2
Craiova

Sprîjin în studiul individual

În funcție de particularitățile școlarelor

De obicei, atunci cînd dirigintii sau profesorii dau îndrumări elevilor cu privire la felul în care trebuie să-și organizeze studiul individual, se opresc la probleme de ordin general care pot să intereseze pe toți elevii clasei. Astfel de îndrumări sînt, neîndoielnic, utile. Nu le putem socoti însă în același timp și suficiente, deoarece, dacă fiecare elev știe cum să muncească în general, nu fiecare întrunește și condițiile în care normele generale sînt pe deplin eficiente. De aceea considerăm că este de datorie pedagogilor să se ocupe de acest aspect al muncii independente a elevilor avînd în vedere și particularitățile specifice fiecăruia dintre ei.

Pentru a putea face mai bine înțelesă această necesitate vom porni de la cîteva cazuri concrete. Să cercetăm, de pildă, situația cîtorva copii cu pregătire slabă și mediocră din clasa a VI-a „A” de la Școala de 8 ani nr. 124 din București. Să i luăm pe rînd.

Unul din ei e complet dezorganizat. Nu prea îi place să muncească. Preferă preocupările distractive: ar sta toată ziua să bată mingea sau să vadă filme. Totuși, în clasă dovedește desori o minte ageră și, atunci cînd se pun probleme care solicită rațiunea, reușește, dacă bruma de cunoștințe pe care și le-a însușit îl ajută să le rezolve rapid. Ascultă de asemenea cu plăcere lecțiile atunci cînd ele îmbracă un caracter mai viu.

Una din colegele lui este dimpotrivă o fată cu foarte multă bunăvoință. Muncește mult, este sîrguincioasă și liniștită. În timpul lecțiilor se străduiește să fie atentă și să înțeleagă. Dar nu întotdeauna reușește. Profesoara de limba română a luat-o într-o zi în cancelarie și a ajutat-o să învețe la gramatică. În răstimp de aproape o oră eleva a înțeles problema diatezelor și le știe și acum. Cu acest prilej, profesoara a constatat că eleva abstractizează foarte greu. În schimb, memorează cu relativă ușurință.

Un alt caz: un elev a cărui supraveghere este neglijată de părinți. Situația la învățătură, slabă. Îi place să citească foarte mult. Ce citește? Cărți de aventuri, romane științifico-fantastice. Cea mai mare parte a timpului liber o folosește cu lecturile și, bineînțeles, nu-i mai rămîne vreme de învățat. Cu

toată această lectură abundentă, se exprimă greoi atît în scris cît și oral, are un vocabular slab dezvoltat. Explicația: în lectură nu urmărește decît dinamica acțiunii. Nu reușește să-și concentreze atenția în timpul studiului.

Desigur că dacă vom face acestor elevi recomandări generale cu privire la studiul individual, recomandări de genul „trebuie să învățați organizat, să vă eșalonați materia de-a lungul a mai multe zile, să învățați sistematic, să vă notați în timpul studiului problemele neînțelese pentru a cere lămuriri în orele de consultații etc. etc., elevii respectivi nu vor cîștiga prea mult. Chiar dacă ei înțeleg necesitatea respectării acestor recomandări în munca lor vor apare dificultăți strict legate de particularitățile lor. De aceea este necesar ca profesorul, care îi cunoaște bine sub toate aspectele, să-i ajute pentru a învinge tocmai aceste dificultăți. Așa, de pildă, el va trebui să se ocupe cu ajutorul părinților de organizarea unui regim de muncă riguros pentru primul elev. Întrucît se pare că acest elev nu este apt pentru un efort neîntrerupt mai îndelungat, va fi probabil necesar ca în cadrul programului de studiu individual să fie intercalate momente de relaxare, momente în care să se joace și să se destîndă.

Pentru colega lui, a cărei situație este cu totul diferită, soluțiile vor fi evidente deosebite. Ea nu are nevoie de îndemnuri la muncă, ci de ajutor pentru înțelegerea celor învățate. Va fi probabil nevoie să fie chemată mai des decît alți colegi ai ei la meditații și consultații, pentru a i se lămuri unele probleme mai dificile.

Ultimul elev trebuie să-și reducă volumul de lectură extrașcolară în această perioadă de sfîrșit de an — și pentru aceasta va fi necesar, desigur, să se ia legătura și cu părinții lui. Totodată va trebui să i se arate practic cum să învețe, cum să-și mențină atenția trează în timpul studiului.

Exemplele date aici au avut telul de a sublinia încă o dată că îndrumarea muncii independente a elevilor nu trebuie făcută numai în general, concepînd clasa ca un singur tot, ci și pornind de la particularitățile specifice fiecărui elev în parte.

V. OCTAVIAN

Pentru a aprofunda cunoașterea marxism-leninismului

Pregătirea temeinică a elevilor pentru obținerea unor rezultate bune la examenul de maturitate constituie în momentul de față, după cum este și firesc, preocuparea cea mai de seamă a profesorilor care predau marxism-leninismul. Ei folosesc perioada recapitulării nu numai pentru a contribui la consolidarea cunoștințelor elevilor ci și, mai ales, pentru a-i ajuta să le poată folosi ca pe un sprijin important care să le permită să se orienteze în mod just în rețeaua extrem de complexă a fenomenelor lumii înconjurătoare, să le interpreteze în mod științific, să găsească un răspuns la problemele majore ale contemporaneității, să știe cum să rezolve sarcinile puse de practica desăvîșirii construcției socialiste.

Obiectivul principal urmărit acum de profesori este de a aprofunda cunoașterea de către elevi a marxism-leninismului ca o concepție unitară, armonioasă despre fenomenele din natură, societate și gândire, ca un sistem de idei care se condiționează reciproc și sînt în strînsă legătură unele cu altele, să-i facă să vadă conexiunea, interdependența strînsă între tezele socialismului științific, ale economiei politice marxist-leniniste și ale filozofiei materialiste. În deosebi ei urmăresc să clarifice pe deplin elevilor legătura indisolubilă între teoria marxistă și practica socială, să-i ajute să înțeleagă caracterul științific al politicii partidului nostru, aplicarea creatoare de către acesta a învățăturii marxist-leniniste. Tot atât de importantă este pentru profesori, în această perioadă, întărirea convingerilor pe care și le-au format elevii pe baza studierii marxism-leninismului, astfel încît ei să considere cauza pentru care luptă poporul nostru, sub conducerea partidului, ca o cauză a lor proprie, să fie însufleții de sentimentul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, al urii față de orice formă de exploatare, să fie pătrunși de spiritul partinității comuniste, al luptei împotriva ideologiei burgheze.

Pentru a realiza o astfel de pregătire a elevilor numeroși profesori se preocupă îndeaproape de stabilirea unor teme recapitulative care, polarizînd tot ce este important, esențial în întreaga problematică dată de programa acestui obiect de învățămînt, să realizeze integrarea într-un tot armonios a cunoștințelor asimilate.

O temă care răspunde unei asemenea cerințe este, de pildă, „Importanța legilor fundamentale ale dialecticii marxiste pentru lupta revoluționară a clasei muncitoare”. În cadrul acestei teme, pornind de la discuții în jurul legii unității și luptei contrariilor ca izvor al oricărei dezvoltări, profesorul îi poate conduce pe elevi spre analiza procesului legic al dezvoltării sociale, spre concluzia că revoluțiile sociale — „locomotivele istoriei” — își au cauza în conflictul dintre forțele de producție în continuă dezvoltare și relațiile de producție perimate. Pe baza cunoștințelor de economie politică discuția va scoate în lumină faptul că acumularea capitalului duce la ascuțirea tuturor contradicțiilor capitalismului, punînd astfel în mod imperios problema necesității înlăturării relațiilor de producție capitaliste pentru descătușarea forțelor de producție, ceea ce nu se poate realiza decît pe calea revoluției socialiste. Elevii își vor da astfel și

mai bine seama de necesitatea obiectivă a revoluției socialiste, determinată de contradicțiile care sfîșie capitalismul și în special de contradicția fundamentală dintre caracterul tot mai social al producției și forma privat-capitalistă a însușirii rezultatelor ei.

Adîncirea contradicțiilor capitalismului în condițiile crizei generale a capitalismului constituie, de asemenea, o problemă care se integrează în tema mai sus enunțată și care este de natură să scoată în evidență legitatea proceselor dezvoltării sociale. Ea dă totodată posibilitatea să se adîncească convingerile elevilor cu privire la justetea și caracterul științific al politicii partidului nostru care, analizînd contradicțiile existente în România burghezo-moșierească, a stabilit în ce constau caracterul și perspectivele revoluției în țara noastră. Este necesar să se scoată în lumină, cu acest prilej, faptul că partidul, combătînd pe oportuniști și folosind contradicțiile interne ale regimului burghezo-moșierească, a pregătit minuțios insurecția armată de la 23 August 1944, care marchează începutul revoluției populare din țara noastră — cînd clasa muncitoare, unind în jurul ei masele largi ale țărănimii, a zdrobit uneltirile reacțiunii interne și ale imperialiștilor, înlăturînd importante transformări revoluționare.

O deosebită atenție trebuie acordată discuțiilor privind politica partidului de construire a bazei economice a socialismului, politică datorită căreia s-a asigurat lichidarea oricăror contradicții antagoniste care existau în țara noastră și posibilitatea trecerii la etapa desăvîșirii construcției socialiste.

Orientată în acest fel, discuția îi va conduce pe elevi spre concluzia că teoriile ideologilor burghezi cu privire la „exportul” de revoluție sînt lipsite de orice temei, revoluția fiind rezultatul luptei și biruirii contradicțiilor interne, opera poporului condus de partid.

În mod asemănător, prin impletirea cunoștințelor de filozofie, de economie politică și socialism științific vor putea fi analizate și alte probleme esențiale ale cursului.

Se impune cu necesitate ca lecțiile de recapitulare să pună cu tărie în evidență unitatea dintre teoria marxistă și practica revoluționară. În acest scop putem stabili, de pildă, o temă cum este „Creșterea productivității muncii — unul din factorii hotărîtori care asigură victoria noii orinduirii sociale”. Pornind de la teoria marxistă că în socialism acționează legea economică a creșterii neîntrerupte a productivității muncii și bazîndu-se pe Raportul prezentat de tovarășul Gheorghiu Gheorghiu-Dej la cel de al III-lea Congres al P.M.R., discuția în jurul acestei teme trebuie să-i ducă pe elevi la înțelegerea profundă a faptului că creșterea productivității muncii este izvorul principal al reproducției socialiste lărgite, o condiție esențială pentru ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. Desigur, lecția nu se va opri la formularea acestei teze teoretice, ci va arăta cum o aplică partidul nostru în viață, cum mobilizează masele de oameni ai muncii în lupta pentru creșterea neîncetată a productivității muncii, folosindu-se în acest scop cunoștințele dobîndite de elevi prin studierea documentelor de partid, prin citirea presei etc. Pentru a dezvolta priceperca elevilor de a aplica în practică cunoștințele asimilate, este foarte indicat să le

cerem ca, folosind cunoștințele dobîndite de ei la practica în producție sau cu prilejul unor vizite în uzine și fabrici, să ilustreze prin exemple concrete cum sînt folosiți diferiți factori de creștere a productivității muncii, arătînd care au fost rezultatele introducerii tehnicii noi, ale îmbunătățirii organizării procesului de producție, ale ridicării calificării muncitorilor, ale întrecerii socialiste etc., asupra creșterii productivității muncii în întreprinderile pe care le cunosc.

O temă deosebit de importantă a lecțiilor recapitulative o constituie aceea privitoare la aplicarea creatoare de către P.M.R. a legilor generale ale revoluției și construcției socialiste. Discutarea acestei teme trebuie să pună în mod pregnant în evidență faptul că legile generale ale revoluției și construcției socialiste sînt legi universale valabile, care sintetizează experiența tuturor țărilor socialiste și care se aplică în fiecare țară în conformitate cu condițiile ei concrete, realizîndu-se astfel o unitate în conținut, în esență și o varietate în forme, în detalii. Această teză teoretică trebuie exemplificată prin modul creator în care partidul nostru a condus lupta maselor populare pentru trecerea neîntreruptă de la desăvîșirea revoluției burghezo-democratice la înlăturarea sarcinilor revoluției socialiste, subliniindu-se că principala trăsătură caracteristică a trecerii la revoluția socialistă în țara noastră o constituie faptul că ea s-a produs pe calea transformării statului democrat-popular ca formă a dictaturii revoluționare democratice a proletariatului și țărănimii într-un stat democrat-popular ca formă a dictaturii proletariatului și că, în aceste condiții, trecerea la socialism s-a înlăturat în mod pașnic. La fel se poate trata și transformarea socialistă a agriculturii, care reprezintă, de asemenea, o lege generală a revoluției și construcției socialiste, arătîndu-se caracterul creator al aplicării planului cooperatist al lui Lenin de către partidul nostru. Este indicat să se insiste aci asupra folosirii la început a formelor simple de cooperare în agricultură, ca și asupra lichidării chiaburimii ca clasă, care s-a realizat în țara noastră în condiții deosebite față de celelalte țări.

În toate lecțiile recapitulative avem datoria să scoatem pe primul plan succesele obținute de regimul nostru democrat-popular, intrucît ele constituie suprema confirmare a justetei politicii partidului, a caracterului științific, creator al acestei politici. Se impune de aceea ca în pregătirea fiecărei lecții de recapitulare să alegem cele mai variate și mai semnificative exemple, care să ilustreze în mod convingător realizările dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în anii puterii populare. Prezentarea realizărilor regimului nostru într-o formă atractivă, așa cum sînt ele înfățișate, de pildă, în presă, în literatura beletristică, în unele filme și piese de teatru văzute de elevi, impletită organic cu faptele cunoscute de elevi din viață, din practică, comentarea acestor exemple așa încît ele să servească din plin ca argumente ale tezelor teoretice discutate este de natură să contribuie la creșterea valorii științifice și a tensiunii emoționale a lecțiilor, care în acest fel vor exercita asupra elevilor o puternică influență educativă.

G. B. ALEXANDRU

Oră de recapitulare la științe naturale.

Problemele pe care pun accentul

Recapitularea noțiunilor de bazele darvinismului are scopul de a sintetiza cunoștințele însușite de elevi la disciplinele biologice, pentru ca, întemeindu-se pe cunoașterea legilor de dezvoltare și de dirijare a naturii, ei să-și poată consolida cunoștințele despre originea și evoluția lumii vii, despre raporturile dintre organism și mediu.

În vederea realizării cu succes a acestui obiectiv caut ca, printr-o recapitulare sistematică, să pun un accent deosebit pe acele teme care contribuie la dezvoltarea concepției materialist-dialectice despre viață. Cer elevilor să exemplifice fiecare principiu, fiecare legă sau teorie enunțată, pentru a mă convinge că ei înțeleg deplin problemele pe care le expun.

Unul din capitolele din curs care necesită o deosebită atenție este cel intitulat: „Dovezi în sprijinul teoriei evoluționiste furnizate de diferite ramuri ale biologiei”. Aici mi-am propus să insist în mod special asupra exemplurilor privitoare la formele intermediare, îndrumîndu-i pe elevi să rețină între aceste forme la regnul animal, monotremele și protocordatele, iar la cel vegetal cicadeele, căutînd să-i fac să înțeleagă mai bine de ce aceste forme sînt considerate intermediare.

O deosebită atenție acord și capitolului „Principalele procese biologice explicate cu ajutorul teoriei selecției naturale”. Aici mi-am propus să insist asupra originii speciilor, asupra delimitării speciei ca unitate sistematică și asupra divergenței caracterelor.

Recapitulînd cu elevii bazele darvinismului caut să le consolidez și cunoștințele privitoare la metodele de dirijare a morfogenezei organismelor și a dezvoltării lor, demascînd esența reacționară a denaturărilor idealiste în științele biologice, a misticismului, a superstițiilor și a prejudecăților.

Pentru a dezvolta concepția materialistă a elevilor cu privire la

evoluția stării, în lecțiile recapitulative, asupra faptului că factorul hotărîtor al transformărilor prin care au trecut organismele în decursul timpurilor este legătura dintre organism și mediu, ca și asupra faptului că influența mediului asupra organismelor se vedește prin variații, prin adaptări și corelații care modifică formele biologice, conformîndu-le noilor condiții. Elevii înțeleg astfel mai bine că organismele evoluează în timp în strînsă legătură cu mediul, că adaptările rezultate din această legătură permanentă și reciprocă constituie baza evoluției lor. Aceasta le permite să înțeleagă mai bine și importanța ameliorării raselor de animale și a soiurilor de plante, care contribuie la sporierea producției de bunuri materiale. Voi cere elevilor să sublinieze realizările obținute în acest domeniu în practica agriculturii și zootehniei din patria noastră.

Mi-am propus să mă opresc și asupra unui alt capitol dificil pentru elevi „Originea și evoluția metazoarilor și metafitelor”, pentru a recapitula cu ei sistematica animalelor și a plantelor, ontogenia și filogenia lor, care mai ales la plante, e strîns legată de înmulțire. Pentru ca elevii mei să nu rămînă dezorientați în fața unui asemenea subiect, iau și aici măsurile de rigoare. Folosesc larg, la lecțiile de recapitulare, sistematizarea cunoștințelor în scheme, subliniind ceea ce este esențial. Totodată, pentru a introduce în aceste lecții elemente noi care să contribuie la o mai bună intercorelare a cunoștințelor, pun elevilor întrebări complexe, cer sintetizarea unor cunoștințe din capitole diferite.

Procedînd în acest fel, caut să asigur înțelegerea cît mai adîncă de către elevi a cunoștințelor studiate, consolidarea și sistematizarea lor.

Prof. TATIANA CANTEMIR
Școala medie „N. Bălcescu”
Rm. Vilcea

In ultimele săptămîni de școală

Experiențele de laborator — cale principală de consolidare a noțiunilor de fizică

Printre problemele de fizică ce trebuie recapitulate în cadrul pregătirii elevilor din clasa a VII-a pentru examenul de absolvire ocupă un loc important problemele referitoare la electricitate și în special la legile curenților electrici, care dau cheia înțelegerii științifice a tuturor cunoștințelor privind producerea și transmiterea curenților electrici.

Mi-am propus ca la această temă, în afara repetării unor definiții și formule, să efectuez cu elevii o serie de noi experiențe în laborator, mai complexe decît în timpul anului, deoarece se pot baza și pe cunoștințele acumulate de ei ulterior, cu prilejul unor vizite la Uzinele de Motoare Electrice din București și la uzinele „Electromagnetica”.

Voi începe prin verificarea cunoștințelor, cerînd elevilor să măsoare intensitatea curenților electrici și variația ei în funcție de rezistența conductorului și de tensiunea curenților electrici. Așezînd ampermetrul în diferite puncte ale circuitului, elevii se vor convinge de faptul că intensitatea curenților este aceeași în tot lungul circuitului. Apoi voi cere unuia din ei să scrie pe tablă formulele respective: $I = \frac{Q}{t}$ și $I = \frac{U}{R}$, voi verifica cunoștințele definiției intensității curenților electrici precum și a valorii unității de măsură a acestuia — amperul.

Pentru efectuarea măsurătorilor de intensitate a curenților voi folosi fie un ampermetru cu efect magnetic și un ampermetru cu efect caloric, fie o instalație realizată cu mijloace proprii, pe care am experimentat-o cu bune rezultate. Ea cuprinde o plașetă pe care se află montate două becuri legate în paralel, alimentate de o singură baterie. Se vede clar că atunci cînd funcționează un singur bec intensitatea luminoasă e mai mare de cît atunci cînd se aprind amîndouă becurile deodată, deci cînd prin distribuția cantității de electricitate la amîndouă becurile sînt sporite rezistența receptoarelor. Apoi în loc de o singură baterie voi folosi două baterii legate în același circuit, ceea ce permite elevilor să verifice că intensitatea luminoasă este mai mare la cele două becuri. Ei își dau seama de faptul că intensitatea luminoasă a becului crește o dată cu intensitatea curenților.

Pentru a lămurii mai bine elevilor aplicațiile practice ale măsu-

rării tensiunii curenților electrici voi folosi trei tipuri de voltmetre: voltmetrul de tip școlar, gradat numai pentru 12 V, voltmetrul universal, gradat pentru măsurarea tensiunii la curenții continuu și alternativ, și voltmetrul industrial gradat pînă la 150 V. Și la această temă voi verifica mai întîi cunoștințele de către elevi a definiției tensiunii, ca diferență de nivel electric la capetele unui conductor, care permite scurgerea prin acesta a curenților, precum și cu privire la unitățile practice de măsură — voltul și kilovoltul. Vom măsura apoi tensiunea într-un circuit cu o singură baterie și cu două baterii legate în serie, elevii putînd constata astfel creșterea tensiunii de la 4,5 V la 9 V. Apoi voi cere unui elev să măsoare tensiunea de la priză cu ajutorul voltmetrului universal și a voltmetrului industrial.

În laboratorul școlii noastre este instalat deasupra tablei un tub fluorescent care funcționează la curent de 220 V. Cu acesta voi efectua următoarea demonstrație: punînd tubul în direcția legătură cu priză, voi da elevilor posibilitatea să constate că se obține numai o slabă lăcărare de lumină. Apoi, ridicînd tensiunea prin folosirea unui transformator, tubul va începe să dea o lumină puternică. Astfel elevii vor putea să verifice încă o dată, în mod practic, faptul că receptoarele electrice sînt construite pentru anumite tensiuni.

Pentru a evidenția variația tensiunii curenților electrici voi alcătui un circuit electric în care voi intercala un transformator de tip școlar și voltmetrul industrial, gradat pînă la 150 volți. În felul acesta elevii pot constata că voltmetrul industrial, fiind gradat pentru tensiuni mai mari, nu înregistrează tensiunea a 4 volți, în timp ce voltmetrul de tip școlar, gradat pentru tensiuni pînă la 12 volți, o înregistrează clar. Elevii își vor fixa astfel mai bine în minte indicația ca înainte de a efectua o măsurare de tensiune să studieze gradația instrumentului de măsurat și să cunoască tensiunea curenților.

Mi-am propus ca în cadrul acestei lecții de recapitulare să efectuez experiențe și cu galvanometrul de tip școlar, pentru ca elevii să constate sensul curenților într-un circuit electric legat mai întîi de o baterie și apoi de două baterii legate în serie. Elevii vor vedea că devierea acului crește o dată cu creșterea intensității

curenților electrici, iar după ce vom schimba poli de la sursa de curent electric, se va putea constata că sensul curenților electrici s-a schimbat.

Vom alcătui apoi un circuit electric folosind transformatorul și galvanometrul de tip școlar. Curentul alternativ primit de la priză va produce o mișcare ușoară, aproape perceptibilă, a acului de la galvanometru, fapt care va demonstra elevilor că galvanometrul nu este suficient de sensibil la oscilațiile curenților alternativi, care sînt de 50 de hertzi.

Pentru a-i ajuta pe elevi să-și consolideze cunoștințele privind caracteristicile curenților continuu și ale curenților alternativi, voi introduce într-un circuit alimentat prin curent alternativ un transformator de tip școlar și o sonerie electrică și apoi un aparat de telegrafie cu fir. Făcînd contactul prin buton soneria va funcționa, în timp ce aparatul de telegrafie nu va funcționa. Voi cere elevilor să dea explicația acestui fenomen, datorat faptului că la telegraf cu fir întreruperea și restabilirea alimentării prin schimbarea sensului curenților electrici împiedică atragerea și respingerea lamei vibratoare de către electromagnet. Astfel, pe cale intuitivă, în memoria elevilor se va fixa mai bine faptul că unele aparate, ca telegraf cu fir sau motoarele electrice de la tramvaie și troleibuze pot funcționa numai cu curent continuu, pe cînd becurile electrice sau aparatele de încălzit pot funcționa atît cu curent continuu cît și cu curent alternativ, schimbarea periodică a sensului curenților electrici precum și a intensității curenților neîmpiedicînd producerea incandescenței filamentului.

Introducînd în același circuit, în locul telegrafului, un electromagnet în formă de U, care produce un zgomet ce indică întreruperea și restabilirea circuitului electric prin schimbarea alternativă a sensului curenților electrici, voi asigura fixarea acestor cunoștințe și pe cale acustică.

Așa cum mi-a arătat experiența anilor trecuți, folosirea demonstrațiilor la recapitularea cunoștințelor contribuie mult la mai buna pregătire a elevilor, la lămurirea lor asupra aplicării în practică a celor studiate.

Prof. STELA SERGHIE
Școala de 8 ani nr. 19
București

Lecție practică în laboratorul de botanică al Stațiunii republicane a tinerilor naturaliști din Timișoara.

Consultație binevenită

Pentru a ajuta cadrele didactice să încheie anul școlar cu rezultate cît mai bune în munca de instruire și educare a elevilor, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice — București, în colaborare cu Secția de învățămînt a Capitalei, au organizat de curînd o consultație cu privire la problemele legate de recapitularea materiei. La consultație au participat peste 300 de cadre didactice, inspectori metodiști, responsabili ai cercurilor pedagogice și ai comisiilor metodice etc., precum și cei 76 de directori ai școlilor din Capitală care au participat la un curs de perfecționare organizat recent de I.P.C.D.

Programul consultației a cuprins o conferință în care au fost tratate problemele principale ale recapitulării finale a materiei: scopul acesteia, stabilirea conținutului lecțiilor, cerințele metodice. Conferința s-a oprit asupra particularităților lecțiilor recapitulative cu caracter teoretic și a celor cu caracter aplicativ, arătînd că în timp ce primele sînt, prin esența lor, lecții de generalizare, avînd rolul de a consolida noțiunile generale, legile, regulile și procedeele de bază însușite de elevi, ultimele prilejuiesc aplicarea de către aceștia, în cadrul unor exerciții variate, a cunoștințelor însușite, consolidîndu-le și dezvoltîndu-le astfel deprinderile practice.

Totodată conferința a tratat principalele probleme metodice ale lecțiilor de recapitulare finală — și a

nume aplicarea în cadrul lor a principiilor didactice (în special a principiului legăturii dintre teorie și practică și a principiului caracterului educativ al învățămîntului) și folosirea celor mai adecvate metode de predare (metoda conversației, metoda exercițiilor, metoda de laborator, metoda vizitelor și excursiilor în producție, metoda demonstrativă etc.). De asemenea, conferința s-a oprit asupra organizării lecțiilor de recapitulare finală, ca și asupra muncii metodice din școală în ultima etapă a anului școlar.

Au urmat apoi discuții pe specialități asupra problemelor tratate în conferință. Cu acest prilej s-au precizat, pentru fiecare specialitate în parte, o serie de cerințe privind așezarea de către elevi a elementelor esențiale studiate în timpul anului, efectuarea de generalizări largi, legarea strînsă a învățămîntului de viață, de practica de producție, formarea de convingeri și sentimente morale alese etc. În cadrul discuțiilor s-a vorbit de asemenea pe larg despre necesitatea de a se intensifica în această etapă munca independentă, creatoare a elevilor în timpul lecțiilor și al studiului individual.

Consultația organizată de I.P.C.D. București în colaborare cu Secția de învățămînt a Capitalei poate fi considerată pe drept cuvînt ca o acțiune binevenită, ea ajutînd efectiv școlilor să îmbunătățească munca de pregătire a încheierii anului școlar.

Prin îmbinarea strînsă a cunoștințelor

Recapitularea matematicii în clasa a XI-a, în preajma examenului de maturitate, presupune neapărat și reluarea cunoștințelor studiate în clasele anterioare, cu atît mai mult cu cît, de pildă, consolidarea noțiunilor de geometrie analitică și mai ales a elementelor de analiză matematică cere, în același timp, adîncirea geometriei sintetice, a trigonometriei și algebrei.

Profesorii frunțași în seama în organizarea recapitulării de concluziile trase la examenele de maturitate și de admitere în învățămîntul superior date în anul trecut, ca și de condițiile concrete ale clasei respective. Ei iau totodată în considerare indicația Ministerului Învățămîntului că la examenul de maturitate li se va cere elevilor cunoștințele materiei claselor VIII-XI și în special X-XI, posibilitatea de a aplica cunoștințele la rezolvarea exercițiilor și problemelor, pe baza însușirii chestiunilor teoretice. Tocmai de aceea ei aleg pentru recapitulare exerciții și probleme care să dea elevilor posibilitatea de a înțelege unitatea logică, interdependența dintre cunoștințele din cadrul tuturor disciplinelor matematice studiate.

Procedează bine acei profesori care axează tematica recapitulării îndeosebi în jurul geometriei analitice și analizei matematice, care dau posibilitatea de a se cuprinde și celelalte discipline matematice.

Evident că sint și exerciții sau probleme ce nu pot fi legate de aceste două discipline. Se acordă desigur și acestora timpul necesar (mai ales în perioada de după încheierea cursurilor).

Iată cîteva exemple privind felul cum pot fi recapitulate unele noțiuni esențiale prin îmbinarea celor studiate în cadrul unor discipline diferite ale matematicii. Bunăoară, o dată cu capitolul „Șiruri de numere”, se pot relua și cunoștințele despre șiruri însușite de elevi în clasa a IX-a. De asemenea, cunoștințele despre funcții, limite de funcții, funcții continue ca și studiul funcțiilor cu ajutorul derivatelor, includ multe noțiuni studiate anterior despre funcții în general și despre funcțiile exponențiale, logaritmice, circulare și circulare inverse, în special. De pildă, la aflarea domeniului de definiție al funcțiilor și la problemele de maxim și minim se pot repeta cunoștințele în legătură cu semnul trinomialului de gradul II și cu inecuațiile. De asemenea, în legătură cu teorema lui Rolle sau cu separarea rădăcinilor unei ecuații se pot revedea cunoștințele privind aflarea rădăcinilor unei ecuații, schema lui Horner, teorema lui Bezouț și D'Alambert.

Calculul integral ne oferă și el posibilitatea să repetăm numeroase noțiuni din clasele anterioare o dată cu cele din clasa a XI-a. Ast-

fel, la calcularea unor integrale din expresii raționale care conțin la numitor trinoame de gradul II, este necesar ca elevii să descompună fracțiile în sume de două fracții cu ajutorul metodei coeficienților nedeterminați, operație învățată în clasa a X-a. La calcularea integralelor din produsul dintre sinus și cosinus la diferite puteri intervin o serie de formule trigonometrice, iar integrarea expresiilor care cuprind $\sqrt{a^2-x^2}$ se realizează de asemenea cu ajutorul unor substituții trigonometrice.

Problemele de calculare a ariilor și volumelor cu ajutorul integralelor ne pot conduce și la reprezentarea grafică a funcțiilor, la stabilirea domeniului lor de definiție, la ridicarea formelor de nedeterminare, la calcularea limitelor.

Recapitularea geometriei analitice se poate referi la trei capitole: dreapta, conicele și probleme de loc geometric. La capitolul despre conice trebuie să se revadă originea comună a acestora și proprietățile lor — toate sînt reprezentate analitic printr-o ecuație de gradul II, toate sînt tăiate de o dreaptă în două puncte, pentru toate se poate defini polara unui punct sub o formă unitară, toate au diametrele conjugate etc. Avem acum prilejul să rezolvăm pe cale analitică probleme din geometria sintetică și invers.

Un loc important trebuie să-l ocupe în perioada de recapitulare problemele a căror rezolvare necesită cunoștințe din cît mai multe discipline ale matematicii. Iată o astfel de problemă propusă de comisia metodică de la Școala medie nr. 7 din raionul nostru: O dreaptă oarecare, care trece prin origine, intersectează cercul $x^2+y^2-a^2=0$ și dreapta $y=a$ în punctele A și B. Din punctul A se duce o dreaptă paralelă cu Ox, iar din punctul B o dreaptă paralelă cu Oy. 1) Să se afle locul geometric al punctelor de intersecție ale acestor drepte; 2) Să se reprezinte grafic acest loc geometric; 3) Să se calculeze aria cuprinsă între curbă și dreptele $y=0$, $x=0$, și $x=b$.

Exercițiile și problemele trebuie alese în așa fel încît ele să aducă și elemente noi în folosirea unor metode și procedee de rezolvare, pentru ca elevii să nu fie tentați să folosească șablonul și, în același timp, pentru a le da posibilitatea să-și adîncească cunoștințele teoretice. Sînt indicate, de pildă, astfel de probleme ca: Să se afle panta tangentei la o curbă dată într-un punct dat, apoi să se verifice rezultatul construind curba și tangenta respectivă. Sau, dîndu-se o ecuație algebrică cu un parametru, li se poate cere elevilor să discute numărul de rădăcini reale cînd parametru ia toate valorile, iar apoi să facă graficul funcției obți-

nute pentru o valoare dată a parametrului. Este interesant pentru elevi și problema în care derivîndu-se funcția ce reprezintă aria cercului în funcție de raza sa, se obține funcția ce reprezintă lungimea aceleiași cerc.

Foarte instructive și în strînsă legătură cu practica sînt problemele în care intervine calculul ariilor sau volumelor unor corpuri de rotație pe baza folosirii cunoștințelor de geometrie sintetică și de trigonometrie, expresiile trigonometrice necesitînd transformări identice sau rezolvări de ecuații trigonometrice. Pot fi folosite totodată cu succes în rezolvarea unor probleme teoreme cum sînt teorema lui Pitagora generalizată, teorema medianei, teorema lui Euler de la patrulater, relația lui Stewart. Este indicat ca, o dată cu rezolvarea problemelor, să se poarte cu elevii discuții stabilindu-se în ce condiții admite problema soluții, care sînt acestea și care este calea cea mai simplă pentru găsirea soluțiilor.

Cerînd un efort deosebit din partea profesorului și a elevilor, buna desfășurare a recapitulării răsplătește din plin strădaniile lor, asigurînd o temeinică pregătire pentru examene.

PROF. GHEORGHE HERESCU
inspector la Secția de învățămînt
a raionului 30 Decembrie

Rezolvarea problemelor în cadrul recapitulării

Una dintre formele cele mai eficiente de recapitulare a cunoștințelor de fizică — și în același timp de tehnologie generală și specială — o constituie rezolvarea problemelor cu date din producție, deosebit de utilă pentru pregătirea profesională a viitorilor muncitori, deoarece îi deprinde să găsească cele mai bune soluții tehnice.

Dind elevilor spre rezolvare probleme cu date din producție urmăresc dacă ei și-au însușit din plin tehnica de lucru, dacă respectă succesiunea cea mai logică a operațiilor. Astfel, după ce m-am convins că au determinat just principalele date ale problemei, verific dacă știu să stabilească în mod corect un număr de relații egal cu numărul mărimilor necunoscute și să rezolve sistemul de ecuații obținut. De asemenea, urmăresc în ce măsură știu elevii să aleagă sistemul unităților de măsură în care vor exprima rezultatul în funcție de sistemul în care sînt exprimate majoritatea mărimilor date și să transforme toate celelalte mărimi în unități ale sistemului adoptat. I-am deprins să efectueze această convertire a unităților de măsură lăsînd mai întâi valoarea numerică neschimbată și înlocuind numai unitatea de măsură cu echivalentul ei în sistemul de unități ales, pentru a efectua apoi calculele numerice.

Un moment important în rezolvarea unei probleme îl constituie înlocuirea mărimilor din formulele obținute cu valorile numerice. În unele manuale și culegeri se indică să se înlocuiască mărimile cu produsul dintre valoarea numerică și unitate de măsură. Consider că acest procedeu complică calculele, putînd să ducă uneori la obținerea unor rezultate greșite. De aceea, la recapitulare cer elevilor să folosească numai în câteva cazuri acest procedeu, pentru a se convinge că, dacă mărimile date sînt exprimate în unitățile de măsură ale aceluiași sistem, mărimea căutată va fi și ea exprimată în unitatea de măsură a sistemului. De exemplu, într-o problemă în care se cere să se determine forța constantă care, acționînd asupra unui corp cu masa $m = 2 \text{ kg}$, îi imprimă o accelerație $a = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$, elevii știu, conform legii a II-a a lui Newton, că avem $F = ma$. Rezolvînd problema în

ambele variante, elevii vor avea în prima variantă $F = 2 \text{ kg} \times 5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} =$

$$= 2 \times 5 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2} = 10 \text{ N. iar în va-}$$

rianta a doua $F = 2 \times 5 \text{ N} = 10 \text{ N}$. După recapitularea cu ajutorul celorva exemple de acest fel de utilizare a ambelor metode, cer elevilor să lucreze exclusiv după varianta a doua.

Socotesc defectuoasă și metoda indicată în unele manuale de a cere elevilor rezolvarea problemelor după varianta a doua, dar indicînd unitatea de măsură numai după executarea calculelor numerice, adică la rezultatul final. Atrag din nou atenția elevilor care au tendința de a efectua astfel calculele că procedeul este greșit din punct de vedere fizic, deoarece o mărime, care este totdeauna egală cu produsul dintre valoarea numerică și unitatea de măsură, nu poate fi niciodată egală cu un număr.

Subliniez în lecțiile recapitulative că unitatea de măsură trebuie să apară și atunci cînd rezultatul este o sumă sau o diferență de termeni. În acest caz suma (sau diferența) va fi notată între paranteze, iar unitatea de măsură va apare la urmă, ca factor. Foarte utilă este în acest sens folosirea unor probleme care cer elevilor să calculeze tensiunea la bornele unui generator de curent continuu, cunoscînd intensitatea curentului, rezistența interioară a generatorului și tensiunea electromotoare, prin aplicarea formulei $U = E - IR$. De asemenea, utilizez cu bune rezultate problemele de mecanică necesitînd calcularea intensității forței care, acționînd pe o distanță determinată asupra unui corp cu masa dată, îi imprimă o viteză anumită.

În problema dată spre rezolvare și a cărei cunoaștere urmăresc să verific, elevii vor stabili mai întâi formulele generale de rezolvare

$$F = ma, \text{ și } a = \frac{v^2}{2s}, \text{ iar apoi formula aplicată problemei } F = \frac{mv^2}{2s},$$

După aceasta ei vor transcrie datele acesteia, de pildă $s = 50 \text{ dm}$, $m = 3.000 \text{ g}$, $v = 7,2 \frac{\text{km}}{\text{h}}$, alegînd

pentru exprimarea rezultatului sistemul MKS. Astfel vor obține: $s = 50 \text{ dm} = 50 \frac{1}{10} \text{ m} = 5 \text{ m}$.

$$m = 3.000 \text{ g} = 3.000 \frac{1}{1000} \text{ kg} = 3 \text{ kg}$$

$$v = 7,2 \frac{\text{km}}{\text{h}} = 7,2 \frac{1000 \text{ m}}{3600 \text{ s}} = 2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

Utilizînd datele în cadrul formulei, elevii vor afla apoi că $F = \frac{3 \times 2^2}{2 \times 5}$

$$N = \frac{3 \times 4}{10} N = \frac{12}{10} N = 1,2 \text{ N}$$

Metoda expusă, a cărei aplicare corectă o urmăresc cu deosebită atenție în cadrul lecțiilor recapitulative, poate fi utilizată în toate cazurile, fără nici o excepție. Sînt însă unele probleme la care adoptarea unui anumit sistem de unități de măsură complică în mod inutil calculele. În aceste cazuri recomand elevilor să renunțe la efectuarea transformării, dar, pentru a introduce o ordine în lucru, să-și fixeze unitățile de măsură pentru anumite mărimi. De exemplu, la problemele de cinematică este suficient să se fixeze unitatea de lungime (spațiu) și unitatea de timp. Astfel, la calcularea timpului în care un mobil cu viteza constantă $v = 20 \frac{\text{km}}{\text{h}}$ străbate un spațiu $s = 60 \text{ km}$, este evident că exprimarea spațiului în m sau cm și a vitezei în $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ sau $\frac{\text{cm}}{\text{s}}$ va complica calculele, întrucît unitățile de măsură mai convenabile sînt km pentru spațiu și h pentru timp. De asemenea, la calcularea înălțimii unei coloane de petrol, care exercită o presiune exprimată în $\frac{\text{gf}}{\text{cm}^2}$, elevii găsesc în tabele densitatea petrolului egală cu $0,8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$, dar știu totodată că densitatea exprimată în $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ are aceeași valoare numerică ca greutatea specifică, exprimată în $\frac{\text{gf}}{\text{m}^3}$.

Cred că verificarea, paralel cu corectitudinea rezultatului fiecărei probleme, a aplicării metodelor celor mai raționale de rezolvare asigură în bună măsură pregătirea temeinică a elevilor pentru examene, pentru activitatea practică în producție.

Ing. IOAN RACZ

Școala profesională a Uzinelor textile din Arad

Festivalul tinerilor tipografi

Chiar din clipa cînd pătrunde pe poarta Grupului școlar Poligrafic „Dimitrie Marinescu” din București, vizitatorul își dă seama că ia parte în aceste zile la un eveniment deosebit din viața elevilor. Intră-decîr, aici se desfășoară cel de-al 5-lea festival al elevilor grupului, manifestare tradițională care scoate în evidență preocupările multilaterale și nivelul cultural al viitorilor muncitori și tehnicieni din poligrafie, interesul și dragostea lor pentru meseria căreia i se dedică.

În holul de la intrare te întâmpină, prezentată în imagini pictate cu deosebit talent, o istorie a scrisului și tiparului începînd cu vechile scrieri asiriene și egiptene, cu primele încercări de reproducere într-o formă apropiată tiparului a unor texte efectuate de chinezi și terminînd cu avîntul deosebit al industriei poligrafice din țara noastră în anii regimului democrat-popular. Alături, într-o mică sală de expoziție, avem ocazia să cercetăm câteva lucrări de artă tipografică efectuate de electii tehnicieni și maiștri în timpul practicii din producție. Întîlnim aici albume cu reproduceri în culori după operele plastice ale celor mai mari pictori ai țării noastre, volume legate în piele, cu încrustații, conținînd scrieri ale clasicii literaturii noastre și ai literaturii universale.

Printr-o colaborare strînsă cu comitetul U.T.M. din școală, sub conducerea organizației de partid, colectivul didactic al acestui grup școlar a căutat să transforme festivalul într-un mijloc puternic de educare și instruire a viitorilor muncitori și tehnicieni din poligrafie, realizînd o serie de manifestări care reușesc în cea mai înaltă măsură să stîrnească interesul și participarea activă a elevilor.

În sala de festivități se desfășoară concursul „Cine știe răspunde” pe teme din poligrafie. Inginerul Ernest Niță, profesorul examinator, pune — în emoția generală a celor două echipe de participanți și a sălii — o întrebare din cea de-a treia grupă de probleme: „Să ne spună concurentul — pentru 40 de puncte — ce mașini electronice de gravat clișee cunoaște și cum funcționează a-

cestea”. Ca și răspunsurile la celelalte întrebări, răspunsul la întrebarea aceasta vine prompt, precis, dovedind buna pregătire profesională a concurenților. Cei 8 elevi care participă la concurs dovedesc cunoștințe bogate cu privire la istoricul poligrafiei și la tehnica modernă utilizată în industria noastră poligrafică. Animația din sală arată că și ceilalți elevi, care acum iau parte la concurs ca simpli spectatori, ar putea da răspunsuri la fel de corecte ca și colegii lor aflați în fața microfonului.

Festivalul a cuprins și numeroase acțiuni culturale. Bunoară, viziunea în colectiv a piesei „Apus de soare” și o seară literară închinată lui Caragiale, în cadrul căreia, după expunerea unei interesante conferințe, au urmat ilustrații din piesele „O noapte furtunoasă” și „O scrisoare pierdută”, precum și filmul „Telegrame”. Deosebit de interesantă și atractivă a fost întîlnirea între oamenii creației artistice și cei prin munca cărora se răspîndește cuvîntul tipărit. Astfel, elevii au primit în mijlocul lor, în zilele festivalului, o serie de prozatori și poeți contemporani, precum și un grup de artiști de frunte ai Teatrului Național „I. L. Caragiale”, care au recitat din creația literară contemporană.

Sportul, educația fizică au și ele un loc de cinste la acest festival tineresc. „Imi amintesc — spune un bătrîn maestru tipograf privind cu bucurie la demonstrația de gimnastică și de gimnastică acrobatică efectuată de elevii școlii — de condițiile în care munceam pe vremuri. Tipografiile instalate în subsoluri erau adevărate focare de boală. Acum este însă o plăcere să muncești într-o tipografie. Iar sportul, activitatea în aer liber îi face și mai voioși pe feciorii noștri”.

În ultima zi a festivalului au avea loc o întîlnire cu foști absolvenți ai școlii, azi tipografi fruntași, cu inovatori și specialiști din industria poligrafică, întîlnire care îi va face pe elevi să îndrăgească și mai mult meseria cuvîntului tipărit. Elevii școlii privesc cu încredere viitorul, mîndri de cinstită și prețuindu-l pe care o acordă poporul profesiei lor.

AL. C.

VĂ PREZENTĂM URMĂTOARELE ȘCOLI:

Multe din scrisorile primite în ultima perioadă în redacția noastră din partea cadrelor didactice arată dorința acestora de a fi ajutate să cunoască mai îndeaproape unele școli profesionale și tehnice spre care să-i orienteze pe viitorii absolvenți ai claselor a VII-a și a XI-a. Răspunzînd acestei cerințe prezentăm, începînd cu numărul de față al gazetei, o serie de școli care pregătesc cadre de muncitori și tehnicieni pentru industria și agricultura țării noastre.

GRUPUL ȘCOLAR MINIER DIN BAJA MARE

Tradițiile mineritului în Maramureș se pierd în negura vremurilor. Încă din antichitate se extrăgea din minele de aici cuprul necesar fabricării bronzului. Sute de ani în șir, minerii din Maramureș au trudit din greu, exploatați singeros, asemeni minerilor din Valea Jiului, asemeni tuturor muncitorilor din țară.

În anii noștri, o dată cu schimbarea completă a vieții și condițiilor de muncă ale minerilor, a luat ființă la Baia Mare un centru școlar modern, în care sînt pregătiți anual sute de muncitori mineri pentru lucrările mecanizate complexe. Tinerii care vin în această

școală se pot pregăti ca electricieni și mecanici de mină, ca preparatori de cărbune precum și ca electricieni pentru instalațiile de lumină și forță exterioară.

În același timp, în cadrul Grupului școlar funcționează o școală care primește absolvenți ai școlilor medii, pregătindu-i ca tehnicieni pentru prospecțiunile geologice și ca tehnicieni electromecanici de mașini și utilaje miniere.

Toate acestea sînt meserii deosebit de interesante, care dau celor care le îmbrățișează nenumărate satisfacții. Nu-i de mirare, de aceea, că tot mai mulți tineri, viitori absolvenți ai claselor a VII-a și a XI-a, doresc să și le însușească, să le cunoască bine, amănunțit. Cadrele didactice sînt chemate să-i ajute în această privință, arătîndu-le condițiile deosebit de bune pe care le pune la dispoziția lor Centrul școlar minier din Baia Mare și perspectivele ce le deschide acesta în fața lor.

CENTRUL ȘCOLAR AGRICOL DIN BISTRITĂ

În raionul Bistrița întîlniești la tot pasul livezi de pomi fructiferi și vie. Nu degeaba unul dintre cele mai vestite soiuri de prune românești este cel „de Bistrița”.

Și tot aici, în cadrul gospodăriilor agricole de stat și al gospodăriilor agricole colective, sînt crescute numeroase vite de rase superioare. Un centru școlar agricol găsește deci la Bistrița un cadru dintre cele mai potrivite.

În livada, în via și în ferma didactică a Centrului școlar agricol din Bistrița, care cuprinde o școală tehnică horticola și o școală veterinară, elevii au la dispoziție tot ce este necesar pentru a deveni specialiști de frunte în domeniul horticulturii, creșterii și îngrijirii animalelor: loturi cu zeci de soiuri de pomi și viță cu producție superioară, laboratoare și săli de demonstrație unde profesorii cu înaltă calificare prezintă tehnica înaintată a efectuării lucrărilor de specialitate. Iată, în fotografia alăturată o demonstrație cu privire la tehnica tăierilor la puietii de pomi fructiferi.

În aceste zile, elevii din anii II și III ai Centrului școlar se află în plină activitate practică în livezile și în vilele marilor unități agricole socialiste din regiune, unde execută lucrările de sezon, iar viitorii tehnicieni veterinari sînt continuu alături de medicii veterinari, executînd vaccinări la păsări și ovine, precum și diferite tratamente de specialitate la taurine și porcine. Colectivității îi primesc cu drag și îi așteaptă să

se întoarcă din nou, după absolvire, în mijlocul lor.

Mulți elevi ai claselor a VII-a din școlile de 8 ani ale raionului Bistrița doresc să muncească după

terminarea școlii în domeniul horticulturii și al creșterii animalelor. Este bine ca profesorii și diriginții lor să-i orienteze către Centrul școlar agricol din Bistrița.

La Centrul școlar agricol din Bistrița

Învăţând să folosească fişele şi cei mai mici cititori îşi aleg acum singuri cărţile.

Stimulînd iniţiativa copiilor

Una din sarcinile educative la vîrsta şcolarităţii este aceea de a dezvolta multilateral iniţiativa copiilor, capacitatea lor de a se descurca în unele probleme care li se pun, de a acţiona pe baza forţelor proprii, fără ajutor la tot pasul. Aceasta înseamnă că în activitatea noastră cu pionierii trebuie să-i punem mereu în situaţia de a se organiza singuri, de a acţiona din proprie iniţiativă, de a-şi alege singuri activităţile şi a le desfăşura cu propriile lor forţe. Astfel îi vom face pe copii să gîndească, să chibzuiască mai mult, să dobîndească o experienţă şi să înveţe a o folosi, să capete oarecare independenţă în acţiune.

Cîmpul de manifestare a activităţilor pioniereşti este larg şi variat, iar noi avem posibilitatea să-i facem pe copii să-şi arate cu prisosinţă iniţiativa creatoare. Pentru a da loc iniţiativelor pioniereşti, instructorii în şcoala noastră, sprijiniţi de cadrele didactice, lasă ca înşişi copiii să organizeze unele acţiuni şi le cer să facă propuneri pentru îmbogăţirea şi adîncirea conţinutului muncii de organizaţie. Pregătirea unor adunări de grupă în care se învaţă jocuri şi cîntece pioniereşti sau se prezintă recenzie a unor cărţi sînt, de pildă, lăsate în seama pionierilor grupei respective şi nu se poate spune că nu s-au realizat cu bune rezultate.

Dar stimularea iniţiativei pionierilor nu presupune lipsa unei îndrumări sistematice. Dimpotrivă, aceasta este necesară, căci orientează elanul copiilor spre activităţi din cele mai utile, sugerează pionierilor metode şi forme de muncă potrivite vîrstei lor. Totul este ca îndrumarea pedagogică să se manifeste pe cit posibil indirect, prin intermediul activităţii pioniereşti, într-o manieră care să nu înăbuşe elanul tineresc, iniţiativele copiilor.

Iată cum s-au împletit îndrumarea şi sugestiile instructorului de pionieri şi ale cadrelor didactice cu iniţiativele copiilor în cadrul unităţii noastre. Anul acesta, detaşamentul nr. 9 a pregătit o adunare cu tema „Să cunoaştem episoade din trecutul de luptă al partidului”. La această adunare s-a prezentat un montaj literar-artistic. Deşi tema a fost sugerată colectivului de conducere al detaşamentului de către instructorul de detaşament, pionierii au adus multe elemente proprii în pregătirea şi desfăşurarea adunării. Astfel, unii au propus să se folosească aparatul de proiecţie şi epidiascopul pentru ilustrarea unuia sau altuia din momentele evocate în adunare. Alţii au luat iniţiativa să alcătuiască un album cu aspecte din trecutul de luptă al partidului, în timp ce alţii s-au angajat să aranjeze sala şi să minuiască cele două aparate. Zilnic ei au discutat cu instructorul de detaşament despre stadiul în care se

află pregătirea adunării. Acesta, cu multă pricepere, a intervenit ori de cîte ori a fost nevoie. Rezultatul a fost foarte bun, acţiunea a fost gustată din plin de către copii.

Pionierii din detaşamentul nr. 7 au propus organizarea unei adunări cu tema „Cria partidului pentru înflorirea patriei noastre”, la care să se folosească diaprame însoţite de comentarii imprimate pe bandă de magnetofon. Sprijiniţi de profesorii diriginţi şi de instructorul de detaşament, au alcătuit ei înşişi textul prezentării. Faptul că s-a folosit magnetofonul a stîrnit şi mai mult interesul copiilor în pregătirea adunării.

Am constatat că tutelarea activităţii pioniereşti este dăunătoare. Acolo unde instructorul impune pionierilor, fără drept de apel, dorinţele lui, copiii nu se vor mai simţi atraşi de acţiunile întreprinse. Convîngerea aceasta mi-am întărit-o în anul trecut cînd una din tovarăşele instructoare ajutoare, elevă în clasa a X-a la o şcoală medie, a ţinut morţiş să organizeze cu cele două grupe pe care le conducea o plimbare pentru cunoaşterea cartierului. Dar două asemenea plimbări mai avuseseră loc cu întregul detaşament şi deci acţiunea nu mai prezenta nici un interes pentru pionieri. Ei propuseseră tovarăşei instructoare să organizeze o seară literară cu tema „Ion Creangă”, pentru a veni în sprijinul însuşirii cunoştinţelor predate la orele de curs. Dar iniţiativa pionierilor nu a fost luată în seamă, tovarăşa instructoare impunîndu-şi punctul de vedere fără măcar o încercare de justificare. Rezultatul a fost că unii copii au lipsit de la acţiune, iar cei care au venit nu au manifestat curiozitate faţă de cele ce li se arătau, acestea fiindu-le cunoscute.

Multe lucruri deosebite s-au realizat în şcoala noastră prin iniţiativa pionierilor, iniţiativă care se manifestă cu tărie datorită faptului că noi, pedagogii, am căutat să o stimulăm şi să o folosim permanent. De la iniţiativa curăţirii claselor în care învaţă şi a reparării materialului didactic deteriorat, pionierii unităţii noastre au ajuns la activităţi care privesc întreaga şcoală — la curăţirea curţii, la întreţinerea parcului, la îngrijirea terenurilor de sport. De pildă, din iniţiativa pionierilor din detaşamentul nr. 1, cu participarea lor şi sub îndrumarea directă a profesorului de educaţie fizică, s-au amenajat în anul acesta două terenuri de handbal şi un teren de volei în curtea încăpătoare a şcolii. În timpul vacanţei de iarnă, copiii au propus amenajarea unui patinoar natural în curtea pavată a şcolii. În două zile, datorită muncii lor entuziaste, patinoarul a fost gata. Sub îndrumarea profesorului de educaţie fizi-

că, foarte mulţi pionieri au făcut primii paşi în cunoaşterea sportului cu patinele. S-au organizat, de asemenea, la propunerea pionierilor, concursuri gen „Drumeţii veseli”, jocuri de orientare, învăţarea de cîntece, jocuri şi poezii pioniereşti.

Toate acestea au fost posibile datorită faptului că alcătuirea programelor de activitate ale detaşamentelor se face pe baza propunerilor venite de la pionierii din detaşament. În adunare se discută şi se aprobă programul de activitate, pionierii au din nou prilejul să propună organizarea unor activităţi care îi interesează şi astfel se nasc foarte multe iniţiative. Dacă instructorul de pionieri şi profesorii le iau în seamă şi orientează cu grijă planul pionierilor pe făgaşul celor mai folositoare activităţi, acestea sînt pregătite de copii cu multă dragoste. Îmi amintesc de o adunare a detaşamentului nr. 2, în care s-a discutat şi s-a aprobat programul de activităţi pe o lună. Din dorinţa de a-şi însuşi semnificativ cu fanioane şi de a învăţa cum se acordă primul ajutor sanitar, unul din pionieri a propus o adunare în care să se înveţe aceste lucruri. Instructorul de detaşament şi diriginţii claselor respective au intervenit în discuţii, sugerînd ideea organizării unei excursii în pădurea Băneasa, ocazie cu care s-ar putea efectua practic semnificativ cu fanioane şi exerciţii pentru acordarea primului ajutor sanitar. Propunerea a fost îmbrăţişată de copii şi tradusă în fapt cu mult entuziasm.

Sînt în situaţii — şi aceasta îndeosebi la detaşamentele claselor mai mici — în care pionierii, din dorinţa de a realiza cît mai multe, vin cu un mare număr de propuneri, care, dacă ar fi trecute în programul de activitate, fie că nu s-ar putea realiza, fie că i-ar supraîncărea pe copii. În asemenea cazuri rolul instructorului de pionieri şi al învăţătorului sau profesorului diriginte este de a explica pentru ce nu toate propunerile pot fi trecute în program şi de a ajuta pe pionieri să se orienteze spre cele mai utile şi mai atractive dintre ele. Respingerea nemotivată a unor iniţiative duce la demobilizarea copiilor.

Practica muncii ne-a arătat că stimularea iniţiativelor pioniereşti, grija de a nu frîna aportul lor propriu, orientarea lor justă, bazată pe pricepere pedagogică, pe o adîncă înţelegere şi cunoaştere a copiilor cu care lucrăm, dă cele mai bune rezultate.

IANCU SĂCEANU
instructor superior de pionieri
la Şcoala de 8 ani nr. 56
din Bucureşti

Pornînd de la realităţi

Experienţa cîpătată pînă acum, ca şi îndrumările primite i-au ajutat pe mulţi diriginţi din şcoala noastră să se orienteze bine în alegerea temelor pentru orele de dirigenţie. Problemele ridicate de stadiul de dezvoltare la care a ajuns colectivul, faptele şi întâmplările petrecute în viaţa clasei sînt elementele care dictează alegerea obiectivelor pe marginea cărora se discută în orele de dirigenţie.

Diriginta clasei a VII-a „B”, bunăoară, şi-a propus să discute cu elevii săi despre tovarăşie şi prietenie, deoarece a observat că nu întotdeauna copiii ştiu ce înseamnă prietenia adevărată, ce înseamnă tovarăşia, cum trebuie ele înţelese. Convorbirea cu elevii a abordat o seamă de manifestări petrecute în viaţa clasei, concludente pentru problemele puse în discuţie, a reliefat frumuseţea şi forţa marilor prietenii care au biruit curgerea anilor şi au rămas în amintirea generaţiilor următoare: prietenia dintre K. Marx şi Fr. Engels, dintre Creangă şi Eminescu şi alţii.

Dirigintele clasei a VI-a „B” a azat una din orele de dirigenţie pe tema „Nu al meu, ci al nostru”. Conţinutul acestei formulări, cu care N. K. Krupskaja şi-a intitulat una din scrisorile sale către pionieri, a fost adus în dezbaterile copiilor, deoarece dirigintele

a observat că unii din ei erau mai grijulii faţă de obiectele lor personale decît faţă de cele care aparţin colectivităţii: înapoiau la biblioteca şcolii cărţi murdare sau rupte, spîrgeau geamurile etc. Discuţia a contribuit la remedierea acestei situaţii.

Deosebit de actuală şi utilă s-a dovedit şi discuţia pe care a purtat-o diriginţa clasei a VII-a „A” în jurul temei „Ce meserie să-mi aleg în viaţă?”. Tema fiind anunţată din timp, elevii au discutat în familie această problemă, au reflectat şi ei mai adînc asupra viitorului lor, astfel încît în ora de dirigenţie s-a putut sublinia ceea ce este esenţial, anume cu fiecare să-şi aleagă meseria spre care se simte atras şi are aptitudini, spre domeniul în care patria are nevoie de cadre în etapa actuală. Toate meseriile sînt frumoase — aceasta a fost concluzia pe care şi-au însuşit-o elevii la sfîrşitul orei.

Experienţa ne-a arătat că alegerea unor teme potrivite, care să se dezbate cu o eficienţă maximă, este posibilă numai dacă dirigintele îşi cunoaşte clasa, stadiul ei de dezvoltare, problemele ei şi dacă se sprijină în cursul convorbirii pe fapte cunoscute de copii.

NICOLAE TRĂILA
director adjunct la Şcoala medie
din Bocşa

Activitatea metodică în rîndul educatoarelor

Cabinetul metodic din raionul Muşcel desfăşoară o intensă activitate în sprijinul educatoarelor.

Astfel, cabinetul le pune la dispoziţie numeroase materiale care reflectă experienţa cadrelor fruntaşe în munca cu copiii preşcolari, cum ar fi planuri de activităţi, material didactic şi îndrumări cu privire la folosirea acestuia, modele pentru desene, pentru modelaje şi pentru confecţii cerute de programă etc. Recent la cabinet s-a elaborat şi un model de plan de muncă pentru grupa combinată, întrucît educatoarele aveau nevoie de ajutor în această privinţă. De asemenea, pentru a veni cît mai mult în sprijinul educatoarelor din raion, s-a editat o scrisoare metodică.

Metodistele voluntare care lucrează la cabinetul metodic acordă un sprijin susţinut educatoarelor şi se preocupă, în acelaşi timp, de asigurarea unei activităţi rodnice în cadrul cercului pedagogic, astfel încît aceasta să contribuie cît mai bine la îmbogăţirea experienţei celor ce lucrează în grădiniţele de copii.

De curînd au avut loc discuţii în legătură cu lucrarea „Cartea educatoarei” editată de Institutul de ştiinţe pedagogice, lucrare care a produs un viu interes în rîndul cititoarelor. Acestea au arătat însă că eficacitatea ei

este micşorată prin faptul că nu este în concordanţă cu cerinţele programei şi şi-au exprimat părerea că ar fi fost mult mai bine dacă programa şi „Cartea educatoarei” ar fi prezentat o unitate de vederi şi de cerinţe faţă de educatoare.

VIORICA NICOLAESCU
Cîmpulung-Muşcel

★

La cercul pedagogic al educatoarelor din oraşul Odorhei, Regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, a fost prezentat de curînd un referat cu tema „Lectura după imagini ca bază a dezvoltării cunoştinţelor de limba maternă”. Referatul, care a arătat cum se dezvoltă, cu ajutorul lecturii după imagini, cunoştinţele lexicale, fonetice şi gramaticale ale copiilor, cum ajută această lectură la trezirea dragostei lor de patrie, a dragostei de natură, a simţului estetic — a contribuit la orientarea educatoarelor în ceea ce priveşte metoda desfăşurării lecturilor.

A fost binevenită şi lecţia deschisă cu tema „Munca copiilor în grădina primăvara”. Discuţiile purtate pe marginea acesteia au prilejuit un schimb de experienţă cu privire la procedeele de educare a copiilor preşcolari în spiritul dragostei faţă de patrie, faţă de muncă.

ZENAIDA STREZA
educatoare, Odorhei

Răsfoind scrisorile sosite la redacție

Veștile care sosesc în redacție de la corespondenți și cititori reprezintă un adevărat caleidoscop al activității de zi cu zi deslășurate de cadrele didactice din școlile patriei. Fie că relatează o experiență, fie că informează asupra unor activități care se deslășoară în mod curent în școală, fie că pun în discuție o problemă, scrisorile trimise gazetei oglindesc interesul viu pe care-l manifestă cadrele didactice pentru continuă îmbunătățire a muncii instructiv-educative.

În etapa aceasta, cele mai multe scrisori vorbesc despre activitatea pe care o deslășoară învățătorii și profesorii pentru ca anul școlar ce se va încheia în curând să însemne un pas înainte în domeniul pregătirii tineretului școlar.

Profesorul I. Zamfirescu, de la Școala medie nr. 1 din Caracal, de pildă, relatează preocuparea colectivului din care face parte pentru lupta împotriva rămânerii în urmă la învățură. Profesorii școlii au cercetat în mod deosebit particularitățile elevilor rămași în urmă. Acum, în perioada când se pregătește încheierea anului școlar, au putut fi luate măsuri de ridicare a nivelului de cunoștințe ale acestor elevi pe baza cunoașterii particularităților fiecăruia dintre ei. Cadrele didactice își împărtășesc experiența obținută în această direcție, rezultatele înregistrate fiind încă de pe acum mai mult decât încurajatoare.

O problemă actuală — aceea a orientării profesionale a elevilor — abordează în scrisoarea sa tov. Ștefan Licescu, directorul Școlii medii din Găești. Intrucît se mai întimplă ca unii părinți să-i îndrepte pe copiii lor spre o profesiune pentru care aceștia nu au nici un fel de aptitudini și care nici nu răspunde unor cerințe sociale, doar pentru simplul motiv că profesunea respectivă răspunde odinioară idealurilor generației lor, la Școala medie din Găești s-a luat, așa cum ne relatează scrisoarea tovarășei Licescu, inițiativa de a se organiza unele întâlniri între profesori și părinții elevilor din clasele a VII-a și a XI-a. La aceste întâlniri, după ce au vorbit părinții despre măsurile luate de școală pentru pregătirea elevilor în vederea examenelor și le-au arătat ce au de făcut ei înșiși în această privință, profesorii le-au lămurit o serie de probleme legate de orientarea profesională a viitorilor absolvenți. Discuțiile acestea au contribuit mult la lămurirea părinților asupra profesiei celei mai indicate pentru copiii lor.

Sub titlul „Profesorii de școală medie — cercetători”, tov. Maria

Sebeșan, președinta Sindicatului Învățământ din orașul Brașov, ne relatează, într-o scrisoare trimisă recent, rezultatele activității de cercetare științifică deslășurată de cadrele didactice de la Școala medie nr. 1 din Brașov. Profesorii școlii, se spune în scrisoare, au realizat în acest an zece lucrări care vor fi prezentate la diferite sesiuni ale filialelor unor societăți științifice. Iată câteva din acestea: „Contribuții la metodică educației comuniste a elevilor în cadrul practicii în producție”, „Unele probleme în legătură cu combaterea mediocrității în pregătirea la limba română”, „Un procedeu practic de analiză literară la lecțiile de teorie și istoria literaturii”. „Aspecte ale revoluției culturale în regiunea Brașov” etc.

Pornind de la importanța folosirii materialului didactic la lecțiile din etapa finală a anului școlar, tov. Ladislau Muranszky, profesor de fizică la școala medie din Săcele, raionul Brașov, semnaleză în scrisoarea sa unele deficiențe de fabricație pe care le prezintă câteva din tipurile de material didactic trimise școlilor de I.M.D. În continuare corespondentul nostru arată necesitatea ca întreprinderea să dea mai multă atenție

controlului tehnic de calitate și lăce o serie de propuneri utile pentru înlăturarea deficiențelor și îmbunătățirea continuă a materialului didactic. Ni se pare deosebit interesantă propunerea ca, înainte de producerea în serie a unui aparat, acesta să fie experimental în câteva școli din țară și eventual îmbunătățit pe baza sugestiilor profesorilor care îl experimentează. Merită atenție și propunerea ca un colectiv de specialiști să se deplaseze în școli pentru a observa cum funcționează aparatele produse în întreprindere, cum pot fi îmbunătățite acestea. De asemenea, tov. Muranszky propune ca notele explicative ce însoțesc aparatele să indice toate experiențele care se pot electua cu ajutorul lor și nu numai o parte din ele.

În alte scrisori se comunică măsurile luate pentru buna organizare a muncii din ultima etapă a anului școlar de către directori, inițiali-vele pe această linie ale unor organizații sindicale etc. Ele vădese conștiinciozitatea cu care se muncește în această perioadă, dorința cadrelor didactice de a obține noi succese în munca de instruire și educare a elevilor.

C. RĂDOI

O lecție de specialitate la Școala elementară de muzică din Petroșeni

Conferință științifică a elevilor

În zilele de 4 și 5 mai a avut loc cea de-a doua conferință științifică anuală a elevilor Școlii medii nr. 3 din Craiova, cu tema „Bogată ești, patria mea”.

Activitatea științifică pe care o organizează cu elevii această școală cu vechi tradiții culturale merită toată atenția și toată lauda. Sub conducerea tovarășei Sebastiană Mihai — directoarea școlii — colectivul pedagogic muncește cu stăruință pentru a da generațiilor de elevi o pregătire multilaterală temeinică.

La conferință a fost prezentat la început referatul „Citeva bogății ale patriei folosite în industria chimică”, elaborat de un colectiv de șapte elevi din clasa a XI-a „F”, urmat de conferențele „Exploatarea cărbunelui în regiunea Oltenia” și „Combinatul chimic de la Craiova”. S-au prezentat apoi referatele: „Bogății energetice”, „Resursele naturale ale patriei noastre”, „Solul, bogăție a patriei”. Referatele au fost urmate de filme științifice.

Forma atrăgătoare, literară în care au fost prezentate datele științifice a trezit interesul și atenția tuturor participanților, a făcut ca această acțiune să aibă un accentuat caracter educativ.

Vorbind despre bogățiile patriei, elevii, ajutați de profesori, au știut să-și dovedească atât cunoștințele cît și patriotismul lor fierbinte, dorința de a folosi prin munca lor aceste bogății fără număr în scopul continuiei dezvoltării a economiei și culturii noastre, al înfrumusețării vieții poporului.

La cuvînt s-au înscris aproape 30 de elevi care au îmbogățit cu propriile lor cunoștințe datele aduse de referate. Elevul Giurcă Octavian din clasa a IX-a a completat cu aspecte interesante lucrarea de fizică prezentată de colegii săi din clasa a XI-a. Printre vorbitori a fost și Ghindeanu Șerban, un pasionat radiofonist amator, cunoscut în întreaga țară și chiar peste graniță (el a înregistrat semnale de la peste 150 radioamatori din diferite țări ale lumii).

Conferința științifică anuală a elevilor Școlii medii nr. 3 din Craiova a dovedit marea eficiență a acestei interesante forme de activitate extrașcolară, prin care tineretul este mobilizat pe drumul atât de plin de frumuseți al științei.

VICTORIA POPOVICI

CONCURSURI

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII DIN BUCUREȘTI anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1. Conferențiar la disciplina mecanică, poziția 4 din statul de funcțiuni al catedrei de mecanica construcțiilor I;
2. Conferențiar la disciplina statica construcțiilor, poziția 5 din statul de funcțiuni al catedrei de mecanica construcțiilor I;
3. Conferențiar la disciplina mașini de construcții și mașini și instalații pentru întreprinderi de fabricație, poziția 5 din statul de funcțiuni al catedrei de mașini de construcții și utilaje;
4. Conferențiar la disciplina organe de mașini, poziția 3 din statul de funcțiuni al catedrei de mașini de construcții și utilaje;
5. Conferențiar la disciplina mecanică, poziția 6 din statul de funcțiuni al catedrei de mecanica construcțiilor I.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț o cerere adresată rectorului Institutului de construcții din București, bd. Tolbuhin nr. 80, raionul 23 August, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidați în științe; copie legalizată de pe a-

testatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția în care își au funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică; autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățământ superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului, înscrierea la concurs.

Orice informații suplimentare se pot cerc la rectorat.

★

INSTITUTUL POLITEHNIC DIN IAȘI anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi:

Facultatea de industrie ușoară.

1. Asistent la disciplina limba rusă, catedra de limbi moderne;
2. Asistent la disciplina limba rusă, catedra de limbi moderne;
3. Asistent la disciplina limba engleză, catedra de limbi moderne;
4. Asistent la disciplina limba engleză, catedra de limbi moderne;
5. Șef de laborator la catedra de filatură;
6. Preparador la catedra de filatură.

Facultatea de mecanică.

1. Asistent la catedra de mecanisme și organe de mașini;

2. Asistent la catedra de mecanisme și organe de mașini;
3. Asistent la catedra de mecanisme și organe la mașini;
4. Asistent la catedra de mecanisme și organe la mașini;
5. Șef de laborator la catedra de fizică;
6. Șef de laborator la catedra de fizică;
7. Șef de laborator la catedra de tehnologia metalelor.

Facultatea de construcții.

1. Asistent cu normă de cercetare la catedra de construcții și statică.

Cererile de înscriere se vor înainta, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, la rectoratul Institutului din Iași, Calea 23 August, nr. 11, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd candidatul funcționează în învățământ; certificatul de vechime, eliberat de unitatea în care lucrează; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

ANUNȚ

Ministerul Învățămîntului instituie prin Editura didactică și pedagogică un concurs pentru elaborarea manualului *Noțiuni de biologie pentru clasa a VII-a*, în limba română.

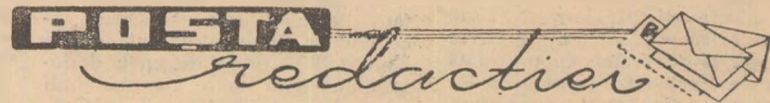
Manuscrisul va cuprinde 130 de pagini dactilografiate și circa 100 de figuri (desene, fotografii, planșe). Termenul de predare este 30 septembrie 1963.

La concurs pot participa cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și din învățămîntul superior, precum și specialiști sau

alte persoane cu preocupări în domeniul respectiv.

Celelalte condiții ale concursului sînt identice cu cele publicate în Gazeta învățămîntului nr. 694 din 8 februarie 1963, pentru alte manuale.

Manuscrisele vor fi trimise pe adresa Editurii didactice și pedagogice, București, str. Spiru Haret nr. 12. Tot de la această editură se poate procura programa școlară pe baza căreia trebuie să fie elaborat manualul.

Elena Dima, comuna Foltești, raionul Galați.

Intrucît la data de 1 august 1959 nu aveai un stagiu în învățămînt de peste 5 ani ai fost încadrată în grupa de salarizare 0-3 ani, ca stagiar. Trecerea într-o grupă superioară de vechime este posibilă, în cazul dvs. numai după absolvirea examenului de stat în învățămîntul superior și obținerea gradului definitiv pe bază de examen.

Marcel C. Mihăilescu, comuna Cotnari, raionul Hîrlău.

Institutul pedagogic de 2 ani nu este asimilat cu institutele de învățămînt superior.

Absolvenții acestui institut, cu examen de stat, sînt salariați și în cazul cînd predau ca profesori, ca și în cazul cînd predau ca învățători, cu drepturile învățătorilor de categoria I-a.

Maria Izsak, Arad.

Pentru orele pe care le cumulați la secția serală aveți dreptul la majorarea salariului cu 10-15%, majorare pe care secția de învățămînt este obligată să v-o achite.

Ilie Bărbulescu, Mediaș.

Decizia cu privire la trecerea dvs. de la salarizarea ca profesor II la salarizarea ca învățător I este justă, deoarece, predînd la

clasele I—IV, nu puteți primi salariul de profesor, cu toate că aveți calificarea corespunzătoare. Acest lucru s-ar realiza numai în cazul cînd ati preda la clasele V—XI

Ilie Gh. Romulus, Corabia.

Dacă la data de 1 august 1959 nu aveai un stagiu de cel puțin 5 ani în producție sau în învățămînt, nu puteți primi salariul de instructor de practică. De aceea a fost necesar să fiți asimilat la salarizare cu învățătorii. La data cînd impliniți 5 ani puteți fi încadrat ca instructor de practică II, intrucît nu îndepliniți condițiile de studiu pentru instructor I.

Victoria Fulea, Titus N. Dincă, Ion D. Bîrzotescu, Lupu Petrovan, Octav Murgulescu, Dumitru Mihăilă, D. Bărbulescu, E. Lazăr, Titus Rusu, Doina Florian, Ion Scridon, Vasile Ardelean.

Informațiile pe care le cereți le puteți obține adresîndu-vă organelor locale de învățămînt.

Nicolae Dediu, Gheorghe Angelescu, I. Dinu, Istrate Gherman, Ștefan Ivanoff, Nina Voiculescu, Ion Florea.

Problemele ridicate de dvs. au fost lămurite la „Poșta redacției” în numerele anterioare ale gazetei noastre.